

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Ju-
oslaviji 60 Din, za
inozemstvo 100 D

SLOVENECE

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti vrsta
malih oglasov po 150
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2.50, velik
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
Pri večjem g
naročilu popus
Izide ob 4 zjutraj
rezen, ponedeljek in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopis se ne vrača, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon šte. 50, upravnštvo šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.630 in 10.349
za inzerate, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Naše zunanje-
politične smernice.

28. t. m. je poslanec dr. Hohnjec v svojem predavanju v Akademskem domu v Ljubljani obrazložil smernice, katere vodijo Jugoslovanski klub, oziroma Slovensko ljudsko stranko v zunanje-političnih vprašanjih naše države. Posnemamo glavne misli:

Zunanja politika se dela pri nas in camera obscura. Nimamo niti parlamentarnega odbora za zunanje-politične zadeve kakor ga imajo vse države. Tega ni kriva samo mentaliteta vodilnih krogov radikalne stranke, ampak vse stranke, ki so pomagale udeležiti vidovdanske ustavo. Našo zunanjo politiko vodi majhen krog, ki se ne naslanja na parlament, naša zunanja politika ni demokratična, ampak kabinetna, ona ne črpa svojih smernic niti iz srbskega niti iz hrvaškega in slovenskega ljudstva. Zato je naša zunanja politika, kakor se je drastično pokazalo ob sklepu rapalske pogodbe, nenacionalna, čemur je svoj čas govorniku pritril tudi Ljuba Jovanović. To je balkanska, ni pa jugoslovanska in ni slovanska politika. Ta politika je kriva, da slovanski element na Balkanu ne pride do veljave in da neslovanske države na Balkanu izigravajo en slovanski element proti drugemu. To slabost naše politike dobro izrablja v svoje imperialistične namene Italija. Ta slabost prihaja najbolj vidno do izraza v tem, da nima vodstvo naše zunanje politike nobenega poguma, da bi se zavzelo za našo narodno manjšino v Italiji. Naša država ni dosedaj absolutno ničesar storila v zaščito Slovencev in Hrvatov v Italiji. Vsi koraki naših poslancev v tem oziru so brezuspešni, ker naš zunanji minister nima odločnosti, da bi v tem oziru kaj storil. Glavni razlog, da se je slovenski narod združil s hrvaškimi in srbskim v eno državo, je bil ta, da se enkrat zedinijo pod eno streho vsi udi slovenskega naroda. Mi ne moremo preboleti, da nas je svetovna vojska najbolj prizadela, da smo morali mi iz svojega mesa in krvi nagraditi Italijo, da se je pridružila antanti. To je tragika slovenskega naroda. Tembolj nas boli, da naša diplomacija zdaj kaže tako malo zanimanja za ojačenje našega elementa, da nacionalne pravice naših bratov onkraj državnih meja tako zanemarija. Jugoslovanski klub stoji do sledno na braniku za neodjemljive in svete narodne pravice naših bratov pod Italijo in to delo, ki ne najde zadostnega razumevanja pri vodilnih krogih naše zunanje državne politike, vendarle ni brezuspešno, ampak ogromne važnosti. Zunanji svet o našem stališču in naših prizadevanjih ve, te stvari se od zastopnikov zunanjih držav ostro opazujejo in o njih se vodi stalen račun od strani inozemske diplomacije. Kar v tem oziru govorimo v belgrajski skupščini, to je govorjeno pred celim svetom.

Vnanja politika naših vodilnih državnikov je sploh preveč pasivna, je brez iniciative in fatalistična. Da naša zunanja politika ne dela še večjih napak, to je zasluga male antante, ki za njo stoji Češkoslovaška, oziroma naš največji prijatelj, Francija. Ta je naša velika sreča, kajti sicer bi Italija dosegla svoj cilj, da postane vesela — protektorica nad Podonavjem in Balkanom. Gotovo bi bilo želeli, da bi se sčasoma pritegnila v ta krog še Bolgarija. Politika male antante je Italiji najbolj na potu in to je dobro.

Mala antanta ima vpliv in besedo v Zvezi narodov. Res da ima Zveza narodov velike pomanjkljivosti in v tem je kritično stališče Rusije do nje razumljivo in v mnogih pogledih tudi upravičeno, toda Zveza narodov ima za nas to veliko dobro stran, da nas lahko varuje, da ne postanemo golo orodje imperialistične politike ali one vesile. Mussolini je kot ideolog nasilnega fašizma nasprotnik mirovne politike Zveze narodov. Že to nam nujno narekuje, da pri Zvezi narodov iščemo zaslombe in pospešujemo njeno mirovno svetovno politiko.

Najvažnejši mednarodni politični dogodek zadnjega časa je berlinska pogodba med Nemčijo in Rusijo. Nujna zahteva našega političnega rešona je, da se čim tesneje naslonimo na Rusijo. To je tem važnejše, ker ni izključeno, da se najde tudi sporazum med Rusijo in Poljsko ter med Rusijo in baltičskimi državami, kar kažejo nekateri značilni dogodki zadnjega časa. Na vsak način nas mora voditi ta rezonanca, da imamo na eni strani z Nemčijo menj spornih točk nego z Italijo in da je na drugi strani moderna Rusija najjačja zagovornica narodne avtonomije, ki jo Italija

Radičevi naporji za obnovo RR.

STJEPAN RADIĆ V AVDIJENCI. — SESTANEK Z DISIDENTI. — PUCLJEV STRAH. TEŽAVE S HRVATSKIMI MINISTRSKIMI KANDIDATI. — JUTRI UPA RADIĆ NA ODLOČITEV.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Davi je prispel v Belgrad Stjepan Radić. Na kolodvoru so ga sprejeli Pavle Radić in prijatelji. Popoldne je konferiral s predsednikom disidentskega kluba Tomo Kovačevićem. Ob 11 se je odpeljal v dvor v avdienco.

Popoldne je Stjepan Radić nadaljeval posvetovanje z Uzunovićem in Nikićem ter s svojimi prijatelji. Posvetovanja niso imela nobenega rezultata. Po sestanku z Nikićem je Radić zvečer izjavil: »Vse se je odložilo na jutri!«

Zvečer se je v Radićevem klubu sestal s Pavlom Radićem, svojim sinom, Puceljem, Nikićem, Šuperino in Tomo Kovačevićem. Obvestil jih je o današnjih razpravah. Kakor smo zvedeli, je rekel, da je položaj težaven. Zdi se namreč, da Uzunovičeva vlada tudi v slučaju, če bi Radić stopil v vlado, ne bo imela potrebne večine in da se sedaj dela na to, da se vladna koalicija razširi. V tem oziru so še vedno težave, ker noče nobena opozicijska stranka v vlado.

Radić je naglasil, da bi bilo potrebno, da gre v vlado SLS, proti čemur je vstal Pucelj, ki že ves čas sedi v Belgradu, ker upa, da bo v kratkem postal minister.

Uzunović, ki je pozno odšel iz ministrstva, je izjavil, da je Radić prevelik optimist, ker akcija ni še tako daleč in bo odločitev padla že jutri.

Danes so politični krogi razpravljali samo o političnih vprašanjih. Vprašanje Niki-

ćeve in Šuperinove ostavke se ni veliko naglašalo. Zdi se, da bo težko pred sestankom skupščine prišlo do rekonstrukcije Uzunovičeve vlade. Treba je namreč pomisliti na to, da se ne dela na tem, da bi se koalicija RR obnovila, temveč samo, da bi se vlada rekonstruirala, oziroma da bi se vlada RR spopolnila.

Po spravi med Nikićem in Stjepanom Radićem je jasno, da je treba Nikića in Šuperino smatrati kot Radićeva eksponenta v radikalni vladi. Zato se ne more govoriti o nekakšni obnovi koalicije, nego samo o osebnih spremembah. Politični krogi ravnodušno gledajo na celo stvar. V tem oziru nobena rešitev ne bo imla nobenih posledic za razvoj. Na Radićevo akcijo gledajo z vseh strani z nezaupanjem.

Sedaj so še težave s tem, katera ministrstva bodo zasedli Radićevi kandidati. Prosvetno ministrstvo je končno veljavno zasedel Miša Trifunović. Radikali nočejo tega ministrstva dati ponovno Radićevcem. Radić zahteva zase prometno ministrstvo, radikali pa mu ponujajo ministrstvo za socialno politiko. Radićeva kandidata sta Kežman in Šibenik. V tem oziru pa bo težko doseči sporazum, ker je znano, da Kežman ne uživa zaupanja v vladi. Sporazum bo težaven tako glede portfeljev kakor osebnosti. Jutri se bo Radić sestal z Uzunovićem, da se končno veljavno dogovorita.

Nov nastop Ljube Jovanoviča proti Pašiču.

JOVANOVIĆ NI GROZIL. — KAR JE PAŠIČU NEVARNO, JE NEVARNO DRŽAVI. — RADIKALI SE BODO PRITOŽILI PRI KRALJU.

Belgrad, 28. apr. (Izv.) Ljuba Jovanović je poslal uredništvu »Vremena« sledeče pismo:

»Gospod urednik! Prosim Vas, da bi blagovolili priobčiti tale popravek: Današnje »Vreme« v beležki o »izjavah veleugledne osebnosti blizu Pašiča« prinaša besede, da »gotovi ljudje govore, kako bo Jovanović nastopil z objavami dokumentov, ki bi mogli biti nevarni za državo. Ne zdi se nam verjetno, da bi g. Jovanović storil tak korak. Toda ti glasovi so vplivali na to, da se je ustvarilo prepričanje, da je treba z Jovanovićem razčistiti.« Priznavam ugodno osebnost blizu Pašiča in ugotavljam, da so se tam odvratna sredstva uporabila

v zahrbtni agitaciji

proti meni in da se je ustvarilo prepričanje, da je treba priti z menoj na jasno in izjavljam, da nisem izrekel nobenih pretenj o objavi kakih dokumentov, ki bi mogli biti nevarni za državo. Kdor tako o meni govori, vrši nizko službo, da bi zbral tisti nezbrani dve tretjini glasov. Vendar bo tudi to nesporazumljenje. Današnji nepooblaščen Pašičevi prijatelji identificirajo Pašiča, ne samo z radikalno stranko, nego z državo samo. Iz strahu so v svoji nemirni vesti objavo za Pašiča neugodnih dokumentov že vnaprej proglasili za državno nevarno.

Obžalujem, da se je vsebina mojega govora reproducirala tako nepopolno. V tistem delu mojega govora, kjer sem obžaloval, kar sem pisal, ni rečeno, da sem pri tej priliki omenil znane posredovalne posle nekaterih Pašičevih otrok in izjavil, da ti posli ne spadajo med zgolj družinske zadeve, ampak ker so v zvezi z državo, spadajo pod kritiko javnih delavcev. Istotako ni v Vašem listu nobene besede o smislu ostalega mojega govora, da Pašičevi ljudje njemu ne dopuščajo, da bi dalje

s svojim barbarskim postopanjem napram našim bratom tako kruto krši.

Važno vprašanje, ako se Nemčiji prikloni Avstrija, je vprašanje koroških Slovencev. Razdelitev Avstrije ne bi bila priporočljiva, bi bila krivična in tudi neoportuna. Treba pa je usmeriti našo zunanjo politiko tako, da koroški Slovenci pripadejo naši državi, da se v tem oziru meje na vsak način korigirajo. Vobče pa mora naša politika postati jugoslovanska, slovanska!

uspešno vodil upravo stranke in države, in da so raditega njegovi poslednji posli imeli tolikšen neuspeh. Tega jaz po svoji vesti in poslanski prisegi ne morem odobravati.«

Z druge strani je

značilno pismo,

ki ga prinaša na uvodnem mestu današnja »Politika« kot izjavo nekega uglednega radikalnega poslanca, ki bi imel skoraj postati minister. Mislijo, da bi to bil K. Miletić. V tem pismu se omenjajo neke mahinacije, ki so se vršile ob priliki sklepanja o Jovanovičevi izključitvi. V tej izjavi se pravi, da so poslednje dni trije aktivni ministri Uzunovičeve vlade igrali tako vlogo, katere bi se moral vsak sramovati. Med člani glavnega odbora so agitirali, da ne bi bil Jovanović izključen iz stranke na ta način, da so v to vplekli kraljevo ime. To postopanje, pravi ta poslanec, je vse obsodbe vredno, ker so se poslužili imena kralja, o katerem se govori, da je Pašičev nasprotnik. Raditega se bo sestavila posebna deputacija glavnega odbora radikalne stranke, v katerem je tudi en minister, ki bi prosila za avdienco, da bi kralju razložila celo stvar in da se pri njem pritoži.

JOVANOVIĆ TOŽI NOVAKOVIČA.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Zvedeli smo, da Ljuba Jovanović toži radikalnega poslanca dr. Niko Novakoviča, ker je 17. t. m. napisal v »Politiki« članek, ki vsebuje za Jovanoviča polno žalitev.

RADIĆ PRIDE POKOPAT SKS.

Zagreb, 28. aprila. (Izv.) Stjepan Radić namerava priti 2. maja na shod v Celje, na katerem naj bi se razpuščena SKS popolnoma pretopila v Radićevo stranko. Nekateri Radićevi prijatelji vprašujejo Radića, zakaj noče priti v Dalmacijo, kamor je obljubil priti in kjer se vrši volivni boj.

AGITACIJA HPS V DALMACIJI.

Split, 28. aprila. (Izv.) Kandidat HPS za občinske volitve Dulibić je priredil več sestankov, ki so zelo lepo uspeli. Zlasti sta uspela shoda v Vrpolju in Dubravi. Izgledi HPS so pri teh občinskih volitvah zelo povoljni. Dulibić je kot politik našel povsod velike simpatije.

Snoči je bila direktna telefonska proga z Belgradom pokvarjena, zato nam ni bilo mogoče dobiti najnovejših vesti iz Belgrada.

Opozicija zahteva deklaracijo
vlade in razgovor o korupcijskih aferah.

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) Načelniki opozicije so danes imeli sejo in so izdali sledečo komunique:

»Ljuba Davidović, dr. Korošec, Hrasnica in Joca Jovanović so danes obiskali predsednika narodne skupščine in so zahtevali, da se na prvi seji narodne skupščine, takoj po končanih formalnostih da na dnevni red deklaracija vlade in da se predloži interpelacija o korupciji. Čim se debata o tej stvari konča, naj se izvolita dve komisiji, potem pa naj pride na vrsto interpelacija o krizi v kmetijstvu.«

Kdo je kriv?

Belgrad, 28. aprila. (Izv.) O poteku debata o Jovanovičevi izključitvi se je izvedelo, da so se mirni elementi trudili pri Stanojeviću, da bi vplival na Pašiča, da bi se sprivil z Jovanovićem radi ohranitve stranke. Stanojević pa je baje igral nasprotno vlogo in spor poostiril. Vplival je na številne prijatelje, ki so pripravili Pašiča, da je bil nespravljiv proti Jovanoviću. Zatrjuje se, da je Stanojević največ storil, da Pašić ni pristal in sprejel želj delegatov in poslancev, da se spravi z Jovanovićem.

Razburjenje
radi nemško-ruske pogodbe.

V Parizu je nemško-ruska pogodba povzročila silno razburjenje. Diplomati trdijo, da je pogodba prekosila vsa pričakovanja. Takoj bosta Francija in Anglija izmenjali misli z drugimi interesiranimi državami. Aliirane države in Mala antanta se bodo gotovo zedinile za skupno demarš v Berlinu, da dobe jasno in nedvoumno interpretacijo pogodbe.

V Berlinu povdarjajo, da je odbor za zunanje zadeve soglasno odobril pogodbo in da v tem oziru vlada v parlamentu toliko soglasje, kakor doslej še glede nobenega drugega vprašanja.

Bruselj, 28. aprila. (Izv.) Zunanji minist

ster Vandervelde je izjavil v senatu, da ni v rusko-nemški pogodbi ničesar, kar bi nasprotovale lokarnskim pogodbam, ako pogodba ne vsebuje ničesar drugega kot je objavljeno v razglašenem tekstu.

London, 28. aprila. (Izv.) Chamberlain je izjavil na neko interpelacijo v spodnji zbornici, da z ozirom na zatrdjevanje Nemčije, da berlinska pogodba ne vsebuje ničesar, kar bi ne bilo v skladu z intencijami Društva narodov in lokarnskih pogodb, Anglija nima povoda sumiti na neresničnost teh izjav.

Rim, 28. aprila. (Izv.) Listi pišejo o nemško-ruski pogodbi, da je pogodba sklenjena proti lokarnski pogodbi in proti Društvu narodov. Italija sama se nad berlinsko pogodbo prav nič ne vznemirja. Nemčija odgoditve za sprejem v svet Društva narodov gotovo ni mogla mirno prenesti.

Moskva, 28. aprila. (Izv.) Splošno vse časopise pozdravlja sklenitev nemško-ruske pogodbe.

ODPRAVNINA NEMSKIM KNEZOM PRED
PARLAMENTOM.

Berlin, 28. aprila. (Izv.) Danes ob 5 popoldne so se sestali zastopniki nemške nacionalne stranke, centroma in demokratov, da bi se posvetovali, ali je mogoče še nadalje posvetovanje v pravnem odboru parlamenta o kompromisnem vladnem predlogu glede odpravnine nemškim knezom. Sestanek ni privedel do nikakega rezultata.

Berlin, 28. aprila. (Izv.) V današnji seji poslanske zbornice se je vršilo prvo posvetovanje o kompromisnem predlogu glede odpravnine nemškim knezom. Govorili so zastopniki vseh strank. Seja se je nato prekinila in se vrši prihodnja v četrtek ob 2 popoldne.

ANGLEŠKA DELAVSKA STRANKA PROTI
NOVIM DAVKOM.

London, 28. aprila. (Izv.) Delavska stranka je včeraj na svoji izredni seji sklenila, da bo glasovala proti vsem novim davkom, ki jih predlaga vlada.

VIHAR PRI KURILSKIH OTOKIH.

Tokio, 28. aprila. (Izv.) Po brzjavki iz Hakodate se je 1540 tonski parnik Čičibumaru pri Horomusire (Kurili) v viharju razbil. Dosedaj pogrešajo 230 oseb.

Zanimivo odkritje iz zgodovine nastanka naše države.

NADALJEVANJE PASIČEVEGA PISMA. — SRBI SO BILI PRIPRAVLJENI STOPITI S SLOVENCMI IN HRVATI V FEDERATIVNO ZVEZO. — DR. TRINAJSTIĆ JE ŽE NA KRFU ZAGOVARJAL CENTRALIZEM.

Belgrad, 29. aprila.

Včeraj smo na uvodnem mestu priobčili začetek Pašičevega pisma, katerega je 8. jun. 1920 poslal iz Pariza takratnemu ministrskemu predsedniku Milenko Vesniću. V nadaljevanju piše Pašić:

Vojna, ki jo je vodila Srbija pod zastavo — geslom — osvobođenja in ujedinjenja našega troimenega naroda, pa proti vsem historičnim pravici, ki so našemu narodu »nametnute«, ki so bile protivne pravicam svobodnega narodnega samoopredeljenja in ki so ustvarile v duhu habsburško-ogrskopolitične razne province in razdelbe.

Pri tej prilici sem naglašal tudi to: Habsburška dinastija je delila po narodih, da naš troimeni narod čimbolj razedini in čimbolj osvoboditi čustva nacionalnega edinstva. Zato je v raznih vojnah in preseljevanjih naseljevala eno plemo v sredini drugega in namenoma mešala in razdirala. Napredek svetovne kulture in očigleden primer, kaj drugi narodi, pa tudi Nemci delajo, da bi ustvarili in ojačali svoje nacionalno edinstvo, preprečuje neprijateljsko politiko, da od enega naroda napravi tri posebne narode. Dočakali smo danes osvobođenje malih in potlačenih narodov, pravico samoopredeljitve svoje bodoče usode! Pa smo na to izjavili še sledeče: Ako bi pa katero izmed plemen našega troimenega naroda ostalo pri tem, da želi imeti svojo avtonomijo, svoje notranje zakonodajstvo, z ostalimi dvema plemeni pa želi ustvariti

zajednico na federativni osnovnici,

potem bi mogli pristati na tako federacijo samo pod temi pogoji: da se vsem krajem dajo pravice (ki se sicer sploh ne smejo osporovati), da se sami izjasnijo, hočejo li skupno s Srbijo narediti državo, zajednico, ali s Hrvatmi, ali s Slovenci, z drugimi besedami povedano, pristanejo na tak federativni sklop naše federativne države, če vsi Srbi ustanove eno plemensko državo, vsi Hrvati drugo, vsi Slovenci tretjo, in potem vse te plemenske države stopijo v zajednico, v federativni sklop treh plemen.

Vse to omenjam sedaj samo, da bi bolj objasnili svoje misli o naši zajednici in da se vidi, kaj smo prej mislili in govorili in kaj bi sedaj po mojem mišljenju bilo potrebno storiti. Še vedno, takrat sem tudi to dejal, da je dana popolna pravica vsem našim plemenom, da se lahko preselijo v sredino svojega plemena (z vsemi pravnimi in materialnimi olajšavami), da se na periferiji enega ali drugega plemena svobodno izjasnijo, kateremu plemenu se pridružujejo.

Dodal sem še to-le: Srbini, kjerkoli je že, če želi, da se zedini s Srbijo, ne vpraša, kakšna je njena notranja ureditev, kakšna je ustava, marveč pravi: želim, da sem s svojimi bratoma v eni svobodni in neodvisni državi, če pa njena notranja ureditev ni dobra, jo bomo skupaj popravili. To

sem dejal zato, ker so nekateri predbacivali naši ustavni ureditvi.

Po takih mojih izjavah je izjavil

g. Trinajstić,

da je v resnici zelo težko odrediti meje med Srbijo in Hrvatsko in da je najbolj težko povleči mejo med Hrvatmi in Slovenci, ker oni prihajajo do samega Zagreba. Po teh in takih izjavah, nisem vseh omenil, je prodrila misel, da je treba ustvariti državo na enotni osnovnici, v kateri bo živel Srb, Hrvat in Slovenec, vsak pa bo vnesel svoje ime, kjer bo on živel; tako je prišlo do sklepa, da se ustvari kraljevstvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tako se je to vprašanje razpravljalo na Krfu. Jaz, kakor sem dejal, še tudi danes vztrajam pri svojih pogledih in smatram, da sem na pravi poti in da smo samo na ta način ustvarili močno in nacionalno zajednico, ker naši slabši, to je maloštevilnejši

Dunaščani delajo rezervo,

da se kar enostavno ujedinijo s Srbijo in da v bodoče skupno ustvarijo njeno notranjo ureditev.

Moje mišljenje je, da je treba ustvariti ustavo na enotni osnovnici. Ako bi se to ne moglo doseči, potem na plemenski osnovnici ustvarimo federativno zajednico. Deliti naš narod na velike pokrajine z zakonodajno pravico, to se pravi po mojem mišljenju ustvarjati temelj za bodoče razedinjenje. Deliti srbski narod na nekoliko pokrajin, samo da bi se moglo olajšati ustvarjanje hrvatske in slovenske države, smatram, da je krivica našemu narodu, ki je zastavljen vse in dal vse, da se Srbi ujedinijo, in ki je vodil tudi vojno za to, da osvobodijo tudi svoje brate Hrvate in Slovence, in da jim prepustijo na voljo, hočejo li se ujediniti s Srbijo ali ne in smatram, da bi bilo napačno to tako določiti in pozabiti na borbo in žrtve srbskega naroda, kateremu je usoda namenila zgodovinsko vlogo, da osvobodijo in ujedini ne samo Srbe, marveč tudi Hrvate in Slovence. Še slabše je ustvarjati »gornjo zbornico« na pokrajinskih ustanovah in pritiskati, ako smem tako reči, prosto voljo našega naroda.

O tem ti bom pisal drugič. Gledal bom, da bom čim krajši v razlaganju onega, kar se je na Krfu delalo in da se pri tej prilici ne spustim tudi v druga vprašanja, ki bi jih bilo umestno razložiti s staljša težnja svetovne kulture, v tem času pa tudi z gledišča rezultata, ki je nastal in ki bo močnejši in jasnejši nastal po tej svetovni vojni itd. ... to lahko tudi vi sami izveste in cenite z ozirom na to tudi ravno tako.

Sprejmi moje iskrene in tovariške pozdrave z željo, da se doseže bratski sporazum

Tvoj drug

Nik. P. Pašić.

J. S.

Poljska socialna demokracija.

Praga, 26. aprila 1926.

Poljska doživlja od začetka svoje svobode težke čase vsled neurejenih gospodarskih in finančnih razmer. Eden izmed glavnih vzrokov sedanje vladne krize pa je naglo naraščanje poljske socialne demokratske stranke. Kakor čsl. socialni demokrati so tudi njihovi poljski rdeči bratje v vladi samo takrat, dokler so jim ministristva lahko konsumna društva njihove stranke. Ko pa je treba vzeti nase odgovornost ter za državo in za splošno blaginjo kaj žrtvovati, takrat pa hitro stopijo iz vlade in začno s topovi najtežjega kalibra streljati ne samo na vlado, temveč tudi na državne interese.

Kakor čsl. skuša tudi poljska soc. demokratska stranka zaustaviti svoje propadanje z demagogijo v opoziciji, z izrabljanjem težavnega položaja in z drugimi, podobnimi sredstvi. Toda vse to je samo jemanje opija, ki sicer odzame bolečine in za trenutek zboljša razpoloženje, a ne more dati zdravja. Socialna demokracija je tako slepo posnemala v svojem programu in delovanju zapadnoevropske razmere in tako omalovaževala svojevrstne potrebe, svojevrstno kulturo in zgodovinski razvoj slovanskih narodov, da je nujno obsojena k životarenju in umiranju. Politična zgodovina ne samo Jugoslavije in Bolgarije, temveč zlasti tudi Čehoslovaške in Poljske potrjuje to trditve.

Poljska soc. demokratska stranka pa ni samo idejno bolna; to tudi ne bi moglo napraviti panike v njenih vrstah. Če namreč kaka stranka razpada najbolj samo radi notranje idejne krize, kakor SDS in njene tovarišice v ostalih državah, se začne nazadovanje polagoma in smrt se jim bliža tako neopaženo, da je prehod iz življenja v smrt lahak. V Poljski pa ni tudi zunanjih pogojev za razmah soc. demokracije.

Poljska nima velikih industrijskih sredstev, ki bi bila odtrgana od kmetijske prebivalstva in kjer delavec ne bi prišel v stik s kmetom in spoznal težav njegovega stanu. Med poljskimi delavci je zelo malo takih, ki ne bi prišli s kmetov in bi bili tudi že njihovi očetje delavci. Večina poljskega delavstva se toče posebno po vojni, ko so se razdelila

grofovstva veleposestva in je več zemlje, čimprej vrniti zopet na grudo ter kupiti s prihranki kosček zemlje. Zato je med poljskimi delavci zelo težavno sejati socialnodemokratski nauk o potrebi razrednega boja.

Socialna demokratska stranka pa je tudi izgubila svoje glavne stebre. Stari prepričani socialni demokrati so bili večinoma dosledni ter so vstopili v komunistično stranko. Prešinjane delavstva s socialdemokratskimi nauki pa je tudi zato težavno, ker jih je med delavce 60 do 70 odstotkov takih, ki ne znajo pisati in čitati. Za vse te razne demagoške in prepričevalne pisane socialistične brošure ne pridejo v poštev, sposobni in izkušeni prejšnji organizatorji pa so sedaj komunisti, ki dobivajo iz boljševiške Rusije ne samo navodila, temveč tudi denar.

Smrtna rana poljske soc. demokracije pa je njen boj proti katoličanstvu. Med vsemi poljskimi strankami je ona edina izrazita nasprotnica kat. Cerkve. Katoličanstvo pa je tako ozko spojeno s poljskim narodom, da mora s katoliško vero računati tudi tisti treznomislec poljski politik, ki Cerkvi ni naklonjen. Če se celo angleška Delavska stranka ni upala v svojem lastnem interesu postaviti v boj proti veri, ali more to brez škode storiti poljska stranka?

Sovjetska svetovna politika.

Litvinov je na zaključni seji centralnega izvršilnega odbora sovjetov govoril o ruski zunanji politiki:

Sedanja svetovno-politična situacija ima svojo oznako v porazu Društva narodov in neuspehu lokarnske politike. Nemško-ruska pogodba temelji na prepričanju vlad obeh držav, da je v obojestranskem interesu, da do sedanjih prijateljskih razmerje stalno utrjuje. Dejstvo, da Nemčija dovoljuje Sovjetski zvezi kredit 300 milijonov mark, je pač dovoljno znamenje, da hočeta državi utrditi vzajemnost. Velike obresti nemških bank so doslej ovirale realizacijo tega kredita. Zato naj nemški gospodarski krogi vedo, da ne iščemo poljubnih kreditov, ampak koristne kredite.

Pariška pogajanja so v štadiju stvarnega razmotrivanja. Obe strani sta izdelali še mnogo predlogov, ki si pa še v mnogočem nasprotujejo.

Litvinov je izrazil svoje veselje nad tem,

da so se odnosi med Sovjetsko zvezo in Ameriškiimi Združenimi državami značilno izboljšali.

Razmerje z Anglijo je žal neizpremenjeno. Kakor hitro pa bo angleška vlada dala Moskvi možnost, da se prepriča o iskrenem namenu, da se uredi medsebojni spor, bo Sovjetska zveza vse storila, da spravi angleško-rusko razmerje preko mrtve točke.

Zal zadržujejo gotovi notranji, pa tudi zunanji razlogi političen in gospodarski sporazum s Poljsko. Poizkusi, ki so se napravili z ruske strani, so se razbili na poljski trditvi, da govori Poljska v imenu vseh baltičskih držav, čeprav ji le-te nikdar niso dale nikakega pooblastila. Sovjetska vlada ne bo nikdar dopustila poljskega protektorata nad baltičskimi državami. Obnoveitev romunsko-poljske pogodbe zmanjšuje izgleda na sporazum s Poljsko. Sovjetska vlada predlaga vsem baltičskim državam sklenitev medsebojnih pogodb, ki naj jamčijo nevtralnost.

Sovjetska vlada ni nikdar prikrivala svojih simpatij do nacionalističnega gibanja na Kitajskem. Vendar pa ni nikdar prestopila meje nepristranskega opazovalca in se bo vedno varovala vsakega vmešavanja v notranje zadeve sosedne države.

Vzdrževanje prijateljskih zvez z Japonsko bo ena najvažnejših nalog sovjetske vlade.

Ogrožena Turčija.

Ves mohamedanski svet je razburjen. Mussolinijevo pot v Tripolis in njegove govore ob tej priložnosti so Turki z napetostjo zasledovali. Čeprav Tripolis ni več turški, vendar je med njim in ostalimi mohamedanskimi deželami še vedno tesna duševna vez. Ali se bodo Mussolinijeve napovedi izpolnile ali ne danes še nihče ne more prorokovati, toda gotovo je, da bi bil to za Italijo velik uspeh. Iz Tripolisa bi lahko vplivala na vsako mohamedansko gibanje. Mussolini je tudi proglasil, da bo uveljavil italijanske zahteve v Mali Aziji, ter branil italijanske koristi v tej deželi, če bo treba, tudi z orožjem. V Grčiji je dobil zaveznika. V resnici so Grki zadnji čas dobili velike zaloge italijanskega orožja. Pa tudi Angliji so Mussolinijeve grožnje in grška bojevitost prav prišle. Mosulsko vprašanje se hitreje rešuje odkar Turčija koncentriira svoje sile proti Italijanom in Grkom in si mora zavarovati hrbet napram vsem drugim. V tem je gotovo precej pojasnila za dobrohotnost s katero je Anglija poslušala Mussolinijevo rožljanje s sabljo po Libiji.

Anglija, Italija in Grčija tvorijo sedaj trojezvo, ki samo čaka da pokaže Turkom zobe. Toda v Angori vesled tega prav nič ne izgublajo hladne krvi ampak mirno opazujejo dogodke. Zaveznika ima Turčija samo v Sovjetskih republikah in v skrajnem slučaju v Siriji in Severni Afriki kolikor sta mohamedanski. Turki sušijo svoj smodnik in so pripravljeni na vse možnosti. Kakor nekdanji staroturki tako sedaj turški nacionalisti računajo na interesne spore med veseljami. Ti so od nekdanjih njihovih najboljši zavezniki. Ostro nasprotje v sredozemski politiki med Francijo in Italijo je Turkom najbolj dobrodošlo.

Da bi vse te zunanje težave laže premagali se pa Kemal paša vztrajno trudi, da notranje uredi državo. Glavno vprašanje je sedaj vpustavitve proračunskega ravnotežja. Ta cilj upa vlada doseči z dalekosežno, temeljito davčno reformo. Na novo so vpeljali dohodninski davek. Če pomislimo, da Turčija po vojni še ni najela nobenega zunanega posojila in da je turški funt padel komaj za devetino predvojnne veljave, se moramo čuditi njeni finančni konsolidarnosti in odpornosti. Turčija, ki je imela vedno slabe finance, se je po vojni najbolje držala izmed vseh premaganih držav. Bogata, zmagovalna Francija, bo s svojo veljavo kmalu na enaki stopnji s turško.

Po zadnjih poročilih je Turčija upoklicala več letnikov. Nekateri so že videli vojsko na vzhodu. Ta strah je prežguden vendar je prav gotovo, da je Angora napravila to »vojaško vajo« v ta namen, da je Italija ne preseneti kakor l. 1911., ko je povod za vojno kar iz trte izvila in že udarila. Gotovo je tudi, da je za Mussolinijev ekspanzivni pohod zaenkrat Mrla Azija najpripravejša. Če si je Italijan zagotovil angleško podporo, potem mu ni treba imeti zaenkrat veliko strahu, da ne bi uspel. Trenoten položaj je za Mussolinija.

Posledice takega koraka pa so nedogledne in trajni uspeh tako zelo dvomljiv, da je tudi »vojska na vzhodu« zaenkrat še fantazija. Čeprav se je po razbitju v Zenevi po Evropi razpaslo geslo: »Vsak proti vsem« in so nesloge in nasprotja zrastle kot gobe po dežju, se bodo vse države — vsaka v lastnem interesu — uprle taki avanturi. Tudi Anglija si gotovo ne želi novega nasprotja z Angoro, kajti protidudec ne bi dal le Kemal paša, ampak Čičerin.

GOSPODOM DUHOVNIKOM

e nudi ugodna prilika pri nakupu **dežnih plaščev** vseh vrst iz gumija od Din 200 naprej, kakor tudi **peierne** iz velblodove dlake od Din 400 naprej pri trdkit

Fran Lukič, Ljubljana, Pred Škofijo 19

Beleške

△ Normalno delo. O izključitvi Ljube Jovanovića iz radikalne stranke piše Pašičeva »Samouprava«, da pomenja sklep glavnega odbora obenem odstranitev vseh onih elementov, ki ovirajo normalno delo v stranki. — To se pravi po naše: Normalno delo v radikalni stranki vrši klika g. Pašića; a to pje-no delo ovira normalno delo v državi. To je vsa naša nesreča, in da je te elemente treba odstraniti, je sklep celega naroda.

△ Demokratski prerok. Tako imenuje »Samouprava« g. Pribičevića, ki se je na svojem shodu v Slatini zopet silno širokoustil s svojimi državotvornimi idejami, in piše: G. Pribičević, snujoč svoje politične kombinacije na trenutnih zmotah, nesporazumih in raznovrstnih peripetijah politične borbe, zida svojo politično zgradbo na zelo nezanesljivem terenu. On in njegova stranka se bosta zato še dosti kesala. V vsakem slučaju se more o njih (Pribičevićevih) še zdati reči, da ne vedo, ne kam gredo, ne kaj delajo... — Pač mrzel tuš na »Jutrov« samozvestni: »Mi smo tu!«

△ Pašičevo pismo pokojnemu Vesniću iz leta 1920. dokazuje, da je bil g. Pašić takrat zelo zavzet za ureditev naše države na federativnem temelju. Ni čuda. Saj je bila Jugoslavija od vseh njenih ustanoviteljev prvotno zamišljena kot federacija Srbov, Hrvatov in Slovencev, saj so si jo tako predstavljali tudi gospodje na mirovni konferenci in sploh vsa evropska javnost. Takrat n. pr. pariški listi niso drugače nazivali naše države kot »la fédération des Serbes, Croates et Slovenes«. Kateri moderen in demokratičen Slovek si je sploh mogel misliti, da bo ta Jugoslavija imela tako modre in prosvetljene državnike, da bodo šli novo državo v XX. stoletju graditi po zastarelih šablonah 18. stoletja. — A kako da se je g. Pašić pozneje prevrgel v tako zagriženega centralista, absolutista, hegemonista itd., kakršnega se nam je posebno predstavil v svoji obtožnici proti Ljubi Jovanoviću? To je vse naredil iz g. Pašića g. Pribičević, ki je, kakor znano, starega moža popolnoma imel pod svojim vplivom. Dobro je to raztolmačila neka karkatura (če se ne motimo, v »Koprivah«), ki je pokazala Pašića kot Fausta, Pribičevića pa kot njegovega Mephista.

Shodi SLS

Remšnik. Na god našega farnega patrona sv. Jurija se je po cerkvenih opravilih vršil shod SLS, na katerem je poslanec Vlad. Pušenjak orisal politični položaj. Po govoru se je poslanecem SLS izrekla zaupnica z zagotovilom, da bo ljudstvo vztrajalo v borbi, dokler se ne doseže cilj, katerega je postavila SLS. Za smeh in kratek čas je poskrbel nek odposlanec Radičeve stranke, ki je skušal imeti »shod« v gostilni Grögl, a je moral na željo gostilničarja in gostov v gostilni, ki so z krepkimi mediklci ostro obsodili Radičovo politiko, svoj začetni govor končati.

Kalobje pri Celju. Nedelja, dne 25. aprila t. l., je bila za našo župnijo zanimiva v političnem oziru. Naš poslanec dr. Hodžar je imel v nabito polnih prostorih g. Salobirja shod. Dve sobi in veža so bile nabito polne zborovalcev. G. poslanec nam je v izbranem in poljudnem govoru razjasnil politični položaj, v katerega so nas pahnil Radičevci in radikali. Govoril je tudi kmet Jakoleč, ki je pokazal, kako zdravo in pravilno naše ljudstvo presoja položaj. Ob istem času je imel poslanec Kelemina shod v sosednji gostilni, kjer pa ni imel komu govoriti, dokler niso nekateri radovedneži z našega shoda odšli poslušati, kako bo g. Kelemina zagovarjal radičevski 13 milijardni proračun. Ko je kmet Rupnik, dozdaj radičevec, slišal iz ust svojega poslanca samega, da je res glasoval za zvišani proračun, se je pridružil izvajanjem tajnika SLS Deželaka. Na našem shodu se je izrečla soglasna zaupnica dr. Korošcu in SLS.

Vrhnika. V nedeljo dne 2. maja 1926 ob treh popoldne se vrši v Rokodelskem domu na Vrhniki občni zbor Okrajne kmetске zveze za sočni okraj Vrhnika. Občnega zbora se udeleži tudi g. poslanec Fr. Smodej. Vsi somišljeniki vljudno vabljeni.

SKUPEN NASTOP ČESKOSLOVŠKIH SOCIALISTIČNIH STRANK.

Zadnji ponedeljek sta imela skupno posvetovanje izvršilna odbora češke socialnodemokratske in narodno socialistične stranke. Obe stranki sta poudarili, da ne moreta več prenašati večnega odlašanja parlamentarnih sej. Soglasno so sklenili zahtevo po takojšnjem sklicanju obeh zbornic. Stranki sta formulirali skupne predloge, ki jih hočeta postaviti. Dalje stranki zahtevata, da vlada takoj predloži zakon o zavarovanju na starost, zakon o obveznosti kolektivnih pogodb, zakon za zavarovanje proti neugodam za poljedelske delavce, da vlada ukine poselski red, preosnuje davčni sistem, tako da bo zbornica mogla takoj po debati o uradniških plačah razpravljati o drugih važnih zakonih predlogih. Stranki zahtevata, da se iz zakona o uradniških plačah izključijo vse določbe o kongru in plačah duhovnikom. Končno zahtevata stranki, da se s posebnim zakonom reši vprašanje carine.

Dnevne novice

★ Velika patriotična slovesnost. Dne 23. In 24. maja bo v Zagrebu razvite zastave Zveze (Udruženja) rezervnih častnikov in bojevnikov naše kraljevine. Rezervni častniki se je udeležili ali v uniformi ali v civilu z znakom ali brez njega, bojevniki, ki niso častniki, pa v narodni noši s šajkačo. Dovoljena je brezplačna vožnja po železnici. Uradniki rezervni častniki imajo tridnevni dopust. Spored je sledeči: 23. maja letna skupščina delegatov v zagrebški zbornici; 24. maja svečano razvite zastave, kateri kumuje Nj. Vel. kralj, ki se pripelje ta dan v Zagreb. Po razviti se izkaže čast zastavi, pred katero bo defilirala vsa zagrebška garnizija. Popoldne bo veselica, zvečer pa svečana predstava v gledališču.

★ Umoščen je bil v torek 27. aprila na župnijo St. Janž Janez Črnilec, kaplan v Ribnici.

★ Sadjarski odbor za okraj Radovljico priredi v nedeljo 2. maja na Breznici v novi šoli celodnevni sadjarski cepilni tečaj. Odbor vabi vse iz okoliša Breznice, Begunje in Lesc, ki se za stvar zanimajo, osobito mlajše posestnike in mladeniče, da se udeležijo tega tečaja v čim večjem številu. Udeležencem se priporoča, da prinese s seboj cepilno orodje ali vsaj dober, nabrušen nož. Tečaj se prične ob 9 dopoldne.

★ Tretji glavni dobiček loterije za Orlovski stadion je nevestina oprema — blago in vse, kar spada zraven, kar si bo tisti, ki bo zadel, lahko sam poljubno izbral po svojem okusu v vrednosti 15.000 dinarjev. Seveda je treba zato imeti srečko. Čim več imaš srečk, tem večja je verjetnost, da zadeneš. Če še nisi kupil, se podvizaj!

★ Iz prosvetnega ministrstva. Za načelnika odseka za učiteljska je imenovan dosedanjí inspektor tega oddelka: dr. Milan Jančič.

★ Ispiti na belgrajskem vseučilišču. Na belgrajski pravni fakulteti nameravajo znova uvesti februarški rok za polaganje izpitov ter dati tako dijaštvu čisto priliko za izpite. Ob enem nameravajo s primernimi odredbami nastopiti proti dijakom, ki ne polagajo pravočasno izpitov. Teh dijakov je že mnogo nad tisoč.

★ Dodatek k svojočasno objavljenemu Pravilniku o poštnih odpravnikih. Službe pogodbenih poštarjev se oddajajo praviloma na osnovi natečaja in svojočasno pisanih prošenj. Za to službo smejo prositi take moške in ženske osebe, katere so: 1. državljani Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev; 2. so izpolnile 21. leto; 3. so dovršile 4. razrede srednje šole ali pa vsaj osnovno šolo; 4. so lepega vedenja in 5. so popolnoma zdrave in sposobne za pošto, brzojavno in telefonsko službo. Za poštne odpravnike se postavljajo v prvi vrsti sedanji poštarji, če bi pa teh ne bilo, pa druge osebe, katere imajo vse pogoje in razen tega še druge dohodke in niso vezane samo na poštne prejemke. Izmed zasebnih oseb imajo prednost v prvi vrsti poštni, potem pa vsi ostali državni upokojenci in aktivni učitelji, duhovniki, občinski uradniki in njihove soproge. Vsi prosilci morajo prošnji priložiti tudi potrdilo krajevne oblasti, da imajo zagotovljene prostore za pošto. Brez natečaja se sme oddati služba poštarja samo tedaj, če poštar umre, pa ostane za njim kdo iz družine, ki bi bil sposoben in pripravljen prevzeti poštno službo ali če se poštar poštni službi v korist takega družinskega člana odpove. Zasebne osebe se priuče poštni službi na bližnji pošti. Če bi pa poštarju ne bilo mogoče, da gre zaradi vaje v poslovanju na kako sosednjo pošto, mu pošlje država na svoje stroške strokovnega učitelja.

★ Samostojna politična organizacija Srbov v Romuniji. V novi Romuniji je do 50.000 Srbov, od tega največ v Temešvaru. Doslej niso imeli lastne politične organizacije ter so pripadali raznim romunskim političnim strankam. Nobena teh strank pa se ni zavzela za pravice srbske manjšine. Zato so romunski Srbi sedaj ustanovili lastno politično »Srbsko stranko«, ki se bo v prvi vrsti potezala za srbske šole, posebno za dve srednji šoli.

★ Nove osebnostne izpremembe v Zagrebu. Kakor znano, je bivši prosvetni minister Stj. Radić svoj čas na mestu odstavil ravnatelja zagrebškega obrtnega muzeja dr. Gjura Szabo in imenoval za njegovega naslednika srednješolskega profesorja Jirouška. Novi prosvetni minister Miša Trifunović je sedaj profesorja dr. Szabo reaktiviral, profesorja Jirouška pa premestil nazaj na srednjo šolo. — Osebnostne izpremembe se napovedujejo že tudi v upravi zagrebškega Nar. gledišča, kjer so bila šele pred mesecem dni izvršena imenovanja na vodilna mesta. Kolo naokolo!

★ Nočnine v poštni službi. Po odloku poštnega ministrstva št. 15.356 z dne 26. III. 1926 pripadajo poštnim, brzojavnim in telefon-

skim uslužbencem za delo od 20 do 6 za vsako uro (delo, ki traja manj kakor 30 minut, se ne upošteva) sledeči dodatki: a) uradnikom in pripravnikom II. kategorije po 0,90 Din, b) uradnikom in pripravnikom III. kategorije po 0,80 Din, c) zvančnikom in služabnikom po 0,60 Din; pri potujočih poštah: a) uradnikom in pripravnikom II. kategorije po 1,50 dinarjev, b) uradnikom in pripravnikom III. kategorije po 1,20 Din, c) zvančnikom in služabnikom po 1 Din.

★ Razpisana je poštarska služba pri Sv. Petru v Savinjski dolini (II—2). Prošnje naj se vlagajo v teku 14 dni pri poštnem in brzojavnem ravnateljstvu v Ljubljani.

★ Razglas o neizročljivih poštnih pošiljkah za mesec marec je izšel te dni in je bil razposlan vsem poštam v Sloveniji, kjer je razobešen v prostoru za stranke občinstvu na vpogled.

★ Iška cena ni vse. Samo prvovrstna kvaliteta je odločilna za pravilno presojo izredno nizkih cen šipk Osrednje šipkarske zadruge v Ljubljano, Pod Trančo.

★ Profesor delavci. Na neki zagrebški srednji šoli so prišli na sled precejšnji pomeni, ki jo je izvršil mlad profesor, ki je vodil na šoli upravne posle. Škoda znaša 25 tisoč dinarjev, ki so bili namenjeni kot honorar za profesorske nadure. Mladi profesor je bil izprva skrajno vester v službovanju; kasneje je začel jemati iz blagajne manjše zneske, ki jih je nameraval vrniti. Ko je primanjkljaj naraščal, je začel trositi denar za drage zabave in poneverjati vedno večje zneske. Vzbudil je sum in te dni se je nenadoma izvršila revizija blagajne, pri čemer so ugotovili gornji primanjkljaj. Profesor je svojo krivdo takoj priznal, naker so ga aretirali. Njegovega imena poročila zaenkrat ne navajajo.

★ Nevaren vol. Na posestvu samostana Sv. Lampreht v Svečini se je dogodila težka nesreča. Kočijaž Janez Marušič je imel opravila v živinskem hlevu, kjer se je odvezal vol ter navlil na kočijaža. Vrgel ga je na tla ter obdeloval z rogovi in parklji. Hlapec je zadobil težke poškodbe. Žival mu je tudi zlomila desno nogo v stegnu.

★ Tečaj za krojače, šivilje in nešivilje se prične 3. maja. Krojna šola Stari trg 19. Revnejšim tečaj cenejši. 2830

★ Tovarna začimbe za juho in druga jedila se ustanovi v Ljubljani s sodelovanjem največje tovrsne češke tvornice »Sugosa« v Pragi. Z izdelovanjem se začne v kratkem. Tvornica upa s svojo prvovrstno kvaliteto in nizko ceno, katere ji je omogočena vsled izdelave v velikem obsegu, izpodrinuti tuje izdelke. 2905

Halo! Kolumbovo jajce

vsakomur, kdor išče rešitve, kako nabaviti si fino obleko in krasne srajce in za to izdati čim najmanj denarja pri trdki

Drago Schwab — Ljubljana.

Ljubljana

○ Sportno predavanje v Ljudskem domu. Jutri zvečer ob osmih bomo videli tam stockholmski stadion, desetbojnika Thorpeja, rokoborca Poddubnija in Ciganjeviča, atleta Sandowa in Saxona, grškega diskobola in tekača itd., okoli 40 lepih skiptičnih slik. Seveda tudi naš stadion. Vstopnina nizka, kakor običajno pri »Prosvetnih večerih«.

○ Ljubljana. Danes v četrtek zvečer ob 8. uri pevska vaja, mešani zbor.

○ Predprojeza vstopnic za delavsko akademijo je v Matici knjigarni, katere naj se poslužijo vsak kateri hoče podpreti dobrodelno akcijo v korist trboveljskim reduciranem.

○ Akademski klub za Društvo Narodov ponovno opozarja na svoje predavanje »Društvo Narodov v sliki in besedi«, ki se vrši danes ob 18. uri v zbornični dvorani na uni-verzi. Izvajanja predavatelja g. Popoviča bo izpopolnjevalo 50 skiptičnih slik. Predaval bo v srbohrvaščini.

○ Petnajstletnica športnega društva. 15 letnico praznuje v dnevih od 7. do 16. maja 1926 naš športni klub »Ilirijac«. Opozorjamo na program vseh prireditev, ki je priložen v današnji športni rubriki. Vsem udeležencem jubilejnih športnih prireditev je zagotovljena polovična vožnja na železnici.

○ Sv. mašo zadušnico za blagopokojnim nepoznatim skladateljem Ant. Foersterjem oskrbi jutri v petek ob poldnevih zjutraj križanski cerkveni pevski zbor v križanski cerkvi. Vsi prijatelji in znanci ranjkega ste uljudno vabljeni k tej sv. maši, da se ga spomnite v molitvi.

○ Izlet v Pariz. Umetnostno-zgodovinsko društvo v Ljubljani je sklenilo prirediti v dne 1. do 12. septembra t. l. za svoje članke izlet v Pariz pod vodstvom dr. Izidorja Cankarja. Podrobnejši pogoji bodo v kratkem razglašeni potom časopisja.

○ Strokovna zveza tobačnega delavstva. Na zadnjem obnem zboru novovoljeno načelstvo zveze, je imelo svojo prvo sejo dne 27. aprila. Za predsednika zveze je topot izvoljen tov. Bezljaj, od katerega pričakuje tobačno delavstvo, da bo posvetil vse svoje moči in zmožnosti naši organizaciji, kakor tudi vsi ostali odborniki in odbornice. Sorejeli

so se važni predlogi za razmah zveze, kar more biti le v korist delavstva samega. Zato tobačno delavstvo: V celoti v naše vrste! — Društvo priredi letos tudi romanje na Sv. Višarje. Delavstvo tobačne tovarne praznuje svoj praznik dela 1. maj v celoti. Naše članstvo se udeležilo proslave kompaktno na Rožniku, kjer je ob 7. uri zjutraj sv. maša, po maši pa zborovanje. Sedeluje viška godba in pevski zbor. Vabljeni vsi naši prijatelji.

○ Umrli so: Ana Janežič, zasebnica, 85 let. — Marijana Kopač, zasebnica, 78 let. — Ivan Rohida, preparator, 46 let. — Frančiška Jerovšek, zasebnica, 49 let. — Julija Zajc, zasebnica, 35 let. — Marija Znidaršič, žena vpok. polic. uradnika, 46 let. — Franc Carman, tisk. strojnik v p., 61 let. — Frančiška Škrjanc, žena snailca, 26 let. — Anton Zibret, sin rudarja, 2 mes. — Marija Dimnik, žena žel. premikača, 34 let. — Frančiška Anžič, posest. žena, 43 let. — Janez Lukanc, zidar, pom., 47 let. — Maks Perko, čevljar, 24 let. — Marija Adamk, zasebnica, 72 let. — Marija Vidic, zasebnica, 80 let. — s. Kandida Marija Dermota, usmiljenka, 42 let. — Neža Kurent, žena vpok. rudarja, 68 let. — Marko Zore, obč. ubog, 78 let. — Josip Perko, dninar, 28 let. — Marija Suštar, hči delavca, 22 mes. — Alojzij Grčar, sin zaseb., 5 let. — Dušan Lakovič, sin polic. služitelja, 3 mes. — Adolf Ruttner, sodni oficijant v p., 80 let. — Franc Bren, delavec, 74 let. — Filip Kopač, mizar, 24 let.

○ Pretep v gostilni. Trije pivci so pili v Černetovi gostilni v Mostah. Ko pa jih je vino že precej razgrela, so se začeli med sabo pripraviti in kar naenkrat so si bili že v laseh. Dva sta napadla tretjega tovariša in ga začela bunkati. Pristopil je gostilničar, ki je hotel hude goste pomiriti. V sled tega gostilničarjevega dejanja so se pretepači kar naktat med seboj zmirlili in z združenimi močmi so padli po gostilničarju, ki je dobil pri tem več lahkih telesnih poškodb. Po pretepu so hi hitro odkurili. Toda okrog poldnavastih so se zopet vrnili pred gostilno in zahtevali, da jim gostilničar odpre. Ker jim pa isti ni hotel ugoditi, so se spravili nad šipe in eno razbili, naker so s silnim truščem odšli.

○ Pobelega sleparja. Trgovski potnik Janko Homan, ki ima že celo vrsto kazni za sabo, je izvalil od neke ljubljanske trkdne 25 parov čevljev v vrednosti 2544 Din in je lagal, da ima za te čevlje že odjemalca na deželi. Homan je čevlje prodal neki ljubljanski trgovki, denar pa si je pridržal in je neznano kam izginil. — Na Glincah je ukradel baje neki čevljarški pomočnik svoji stanodajalki Ivani Pernuševi iz nezaklenjene omare 200 Din gotovine in sivo moško obleko, vredno 500 Din, in pobegnil.

○ Tat s sodčkom. V neki ulici je srečal stražnik neznanca, ki je nesel na rami sodček. Ker se mu je zdel sumljiv, ga je ustavil in vprašal, kaj nosi in kam gre. Ker mu neznanec ni mogel dati poveljnega odgovora, ga je povabil na stražnico. Med potjo pa je neznanec vrgel sodček stražniku pod nogo, tako da je ta padel, neznanec pa je pobegnil. V sodčku je bilo 24 in pol litrov domače slivovke, o kateri se ne ve, kje jo je ukradel.

○ Tat v gimnaziji. Neznani lopov se je priklatil med poukom na hodnik I. državne gimnazije in je ukradel tam dijaku Francetu Furlanu temnosiv letni plašč, Henrikku Camerniku pa nov dežnik z rjavo železno kljuko v skupni vrednosti 600 Din.

○ Ukradeni perilo v podstrešju. Posestnik France Slova v Razlagovi ulici je našel na svojem podstrešju vrečo raznega perila in obleke. Ugotovili so, da je bilo perilo ukradeni posestnici Ursluli Goli v Trnovski ulici 3 in sicer že 26. marca ponoči. Kdo je tat, dosedaj še niso ugotovili.

○ Vlom v gostilno. V Rožni dolini je vlomil neznan tat skozi okno v gostilno Marije Petanove. Tat je odnesel iz omare 500 Din gotovine in pa škatičo »Vardare cigaret«.

KOLESA???

Samo pri GORCU!

Palača Ljubljanske Kreditne banke

Maribor

○ Učiteljski usposobljenostni izpiti se vršijo te dni. Udeležuje se jih 43 oseb. Komisijam predsedujejo ravnatelj prof. Pirce, msgr. prof. Vreže in prof. Vales.

○ Nova šola. V seji mestnega šolsk. sveta dne 27. t. m. se je sklenilo, da se postavi velika nova šola za Magdalenski okraj. Šola bo stala na voglu Valvazorjeve in Smoletove ulice. Z zidanjem se prične že v kratkem, da bo nova šola vsaj do jeseni pod streho. Načrte je napravil g. komisar inž. Madele, ki mu je mestni šolski svet izrekel pohvalo in zahvalo. Šola bo velika, trinadstropna stavba za 16 razredov, pa brez učiteljskih stanovanj. Proračun je preliminiran na 4,5 mil. dinarjev. Zidavo stavbe k večjemu 2,5 mil. dinarjev. Dosedanja dekliska šola na Magdalenskem trgu se izpremeni v stanovanjsko hišo.

○ Obisk ljubljanskih magistratnih uradnikov v Mariboru. 8. maja pride v Maribor pod vodstvom enega izmed treh ljubljanskih gentov, in sicer g. dr. Dinko Puca, okrog 100 uradnikov v Maribor, da si ogledajo naše lepo mesto.

○ Vinarska šola ostane vsled razkuževanja do 5. maja zaprta, kar naj p. n. javnost upošteva.

○ Telefonični razveljavljena je bila večeraj od glavnega odbora Zveze invalidov preteklo nedeljo izvršena volitev odbora pri podružnici Zveze v Mariboru. Kljub temu, da smo se zadnjič skromno omejili le na objavo odbora, bo menda potrebno, da se bo izpregovorila javna beseda o teh neprestanih izpremembah pri mariborski podružnici Zveze invalidov. Gotovo je to organizacija, ki naj kolikor mogoče brezhibno posluje, ker bede med invalidi, vdovami in sirotami je veliko.

○ Vendar enkrat! Končno je prišlo nakazilo za nadure, najprej za februar, nato za januar. Ker se nakazilo izvršuje iz dvanajstinskega proračuna, ki velja tudi za marec, je

1. MAJA se prične pri „TEKSTILBAZARJU“

Ljubljana, Krekov trg št. 10

prodaja po znižanih cenah

Novodolli batisti v modnih barvah: prejšnja cena Din 11.— sedaj samo Din 5.— za meter

Deleni s krasnimi novimi vzorci: prejšnja cena Din 18.— sedaj samo Din 12.50 za meter

Trpežni kambriki preje Din 16.— sedaj samo Din 10.— za meter

Rini moški in ženski štoli od Din 48.— naprej in pri vsem drugem blagu za eno tretjino znižane cene

V mesecu MAJU vsi k TEKSTILBAZARJU!

upati, da ne bo predolga pavza, da se še to v redu izplača.

○ Učni načrt za štirirazredne meščanske šole se je izpopolnil z enotnim načrtom veronauka, katerega je pretekli terek odobrilo tudi mariborsko katehetsko društvo. Ta načrt bo veljal za vse katoliške katehete v državi.

○ Umrj je v Grazu bivši dolgoletni predsednik trgovskega gremija v Mariboru, g. Karl Wolf, hišni posestnik in lekarnar. Pogreb je bil večeraj v Grazu.

○ Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi 10. in 11. julija t. l. romarski izlet v Rajhenburg. Udeleženci naj se prijavijo do 15. maja pri odbornicah, pismene prijave pa naj se pošiljajo na predsednico g. Bauman Katarino, Cvetlična ulica 23. Legitimacija stane 5 Din. Natančni spored se še objavi.

○ Pobrežka cesta je v skrajno slabem stanju, zlasti del tik kaznilnice, kjer je vedno blato. Promet na tej cesti je vedno živahen; tu gredo vsi pogrebi in ljudje se zgrajajo, da morajo često, gredoč za mrtvaškim vozom, gaziti blato do gležnjev.

○ Napaka, ki se mora odpraviti. Iz kaznilnice v Magdalenskem predmestju vodi pod Pobrežko cesto kanal v Dravo. Kanal je pokrit samo nekaj metrov, potem pa se prosto izliva po hribu v reko. V ta kanal se stekajo vse greznice iz kaznilnice in vsa nesnaga, ki potem izhlapeva tekoč po hribu navzdol ter polni zrak s smradom. Kanal bi se dal do Drave z malenkostnimi stroški pokriti, kar bi lahko izvedla kaznilnica v lastni režiiji. Stevilni pasanti, ki si morajo na tem mestu tiščati vedno nos, bi bili kaznilnici za to uslugo zelo hvaležni.

○ Nova tovarna v Pobrežju. V Nasipni ulici na Pobrežju pri Mariboru je zgradil, ozir. preuredil dosedanje poslopje g. Kohnstein za tovarno usnja. Zgradba je že pod streho ter bodo tudi stroji v kratkem montirani. Tovarna se bo pečala v glavnem s strojenjem kožuvin ter bo eno redkih takih specialnih podjetij v naši državi. Pogon bo električen.

○ Elektrifikacija Pobrežja napreduje jako hitro. Sedaj dobi razsvetljavo že Nasipna ulica. Poleg nove tovarne Kohnstein je montiran transformator, ki bo dajal tok za pogon tovarni in za razsvetljavo Nasipne in Prešernove ulice. Na križišču ceste na Brežje in Cankarjeve ulice je montirana električna svetilka, ki je bila že nujno potrebna.

○ Konj je ušel. Pri artiljerijskih vojašnicah v magdalenskem predmestju pasejo vojaki konje na travnikih in ob cestah. Ti vojaki čestokrat premalo pazijo, konji jim podivjajo in uidejo čez dno in strn, drveč po ulicah in po polju. Za ubeglim konjem se vljeje potem cela tropa vojakov in prične se divji lov čisto kar preko polj, kar jim sigurno ne koristi. Pred nekaj dnevi je tak podivjan konj podrl na tla neko ženo in le slučajno se ima zahvaliti, da je ostala brez večjih poškodb. Taki slučaji so precej pogosti in lahko bi se pripetila kdaj težka nesreča, ker so predmestne ulice in trate polne igrajočih se otrok. Pri primerni pazljivosti pa se lahko preprečijo.

V Mariboru se je pojavilo pomanjkanje drobiža. Papirnatega že skoro ni več, kovane pa se še nismo navadili s seboj nositi. In tako veliko kovanega drobiža leži doma ali pa v raznih blagajnah. V prometu pa moraš plačati po 50 para, celo dinar dražje, ker ni mogoče »ven dati«. Posebno uradi naj bodo z drobižem založeni.

○ Razstava vajeniških del. Dne 13. maja bo v Mariboru otvorenja razstava vajeniških del. Najboljša dela bodo nagrajena. Razstava se vrši v telovadnici v Krekov ulici.

○ Nov državljan. Dne 27. aprila je prisegel na mariborskem okrajnem glavarstvu nov SHS državljan Jaroslav Kašper, delovodja v delavnicah državnih železnic v Mariboru. Zaprisego je izvršil gosp. komisar dr. Vrečer. Prisostvoval je zaprisegi frančiškanski g. župnik p. Valerijan. Kašpar je rodom iz Češke.

Pristna švicarska vezenina

se dobi v izdelovalnici najrazličnejšega

perila

M. Alešovec, Ljubljana

Cankarjevo nabrežje L.

Noviteta v vezenini in perilu.

Damski fini ševro
vseh velikosti

Din 159

Samo pri „VOIKA“
LJUBLJANA nasproti Mestnega Doma.

Prijateljem dr. Ant. Medveda

Več ko eno leto je preteklo, odkar nas je zapustil ljubitelj našega naroda, naš prijatelj in vzgojitelj:

prof. dr. Anton Medved.

Vsak, ki je poznal pokojnikovo blago srce in darežljivo roko, bo rad verjel, da mu iz skromne zapuščine ni bilo mogoče postaviti nagrobnega spomenika, kakršnega zasluži. »Čemu mi na grob kamenit spomenik?« tako je pač rajni mislil sam o sebi.

Zato pa je častna dolžnost vseh, ki smo in ki ste poznali dr. Medvedovo osebo in njegovo vsestransko, nesebično delo, da svojem učitelju in vzgojitelju, prijatelju in odličnemu kulturnemu delavcu postavimo dostojen spomenik, ki naj bo živa priča naše in narodove hvalečnosti do nepozabnega zaslužnika.

Podpisani odbor se obrača na vse prijatelje + dr. Antona Medveda s prošnjo, da prispevajo za njegov nagrobni spomenik. Prispevki se naj pošiljajo po razposlanih pološčicah ali pa naravnost na naslov: kanonik Franc Moravec, Maribor.

Odbor:

Dr. Vekoslav Kukovec, minister v p. Dr. Josip Leskovar, župan mesta Maribor. Franc Moravec, kanonik. Mnsgr. Janez K. Vreže, profesor. Alojzij Rezman, profesor.

Ptuj

⊕ Slovenski časnikarji bodo obiskali naše mesto dne 2. maja ter si ogledali zgodovinske znamenitosti.

⊕ Pod vejo zopet točijo vinogradniki v okolici svoj lastni pridelek. Ob nedeljah je povsod živahno vrvenje.

⊕ Nova stavba. Mizarski mojster Potrč je začel graditi novo delavnico. Ko bo gotova, se bo preselil v njo in na mesto stare delavnice postavil stanovanjsko hišo, v kateri si je najel naš primarij dr. Kuhar že stanovanje.

⊕ Španska bolezen razsaja zadnje čase po mestu. Sedaj že ponehava. K sreči ni zahlevala preveliko žrtev.

⊕ Toplo vreme je v zadnjem času povzročilo, da je Drava narasla, ker se taja sneg in led na gorah.

Meflika

Pokopali smo 27. aprila pri Treh farah g. Antona Težaka. Bil je originalen Amerikaneec, star 70 let in samec. Za teden dni so ga na lastno željo peljali v Kandijo v bolnico, kjer je tudi umrl. Truplo so pripeljali k njegovim ljubim Trem faram. Stanoval je zadnja leta pri sestri na Božakovem, pa prihajal vedno sam kupovat vse potrebščine v Metliki s košarico posebne oblike. Vseled te košarice so ga ljudje navadno hudomušno nazivali »stric z ladjo«. Bil je blaga duša in v pripovedovanju izredno zanimiv.

Nov gasilni dom postavljajo te dni v Družilišču. Mlado in složno gasilno društvo tam res lepo napreduje. Kot čujemo, hočejo že letos tudi po zgledu Metlike svečano proslaviti praznik sv. Florijana.

Nova hiša je nastala na našem Strnišču na poseben način. Gospodar, obenem zidar, je namreč pričel kar okrog stare hiše zidati novo. Nazadnje je pa skozi okna in vrata nove hiše odstranil ostanke stare, pa se je znašel v novem stanovanju.

Vinski kupec se Belokrajine letos nekam ogiba. Pa bi jih naši kmetje radi sprejeli in bi jim tudi z dobrim pridelkom postregli!

Trbovlje

Proslava 1. majnika deloma prepovedana. — Okrajno glavarstvo v Laškem je pod št. 236—2 praznovanje 1. maja prepovedalo. Prepovedane so vse ulične manifestacije in sprejdi, kakor tudi manifestacije kakršnekoli druge vrste. Tudi so prepovedani obhodi v strnjanih vrstah in zbiranje po ulicah. Prepovedano je nadalje izobešanje in nošenje rdečih in boljševiskih zastav. Z ozirom na to se ne dovoljuje manifestacijski sprevod ob 9 dopoldne od Fortoja po okrajni cesti mimo Delavskega doma na dvorišče Rudarskega doma in od tam naprej po okrajni cesti v Trbovlje do cerkve in nazaj mimo pokopališča po novi cesti na dvorišče Rudarskega doma. Tudi se ne dovoli razobešanje rdečih zastav na hišah in mlajih; dalje so prepovedani vsi znaki in napisi, ki kažejo na boljševisem ali komunizem. Dovoljuje se pa prireditve javnega shoda z dnevnim redom: Pomen in praznovanje 1. maja. Vsebinski govor in imena govornikov se morajo predložiti okrajnemu glavarju. Zoper odklop je pritožbo vložiti na velikega župana ljubljanske oblasti v teku 14 dni. Isto vse velja za Hrasnik.

Krščansko socialistično delavstvo in 1. maj. Z ozirom na prepoved manifestacijskega obhoda po Trbovljah se tudi program krščansko socialističnega delavstva za proslavo 1. maja nekoliko spremenil in sicer: Ob 9 dopoldne se udeležimo sv. maše v farni cerkvi, po maši člansko zborovanje v Društvenem domu. Popoldne ob 4 igra »Narodni poslanec« in nato veselica. Sodeluje Kuharjeva godba. Delavstvo vlnudno vabimo na našo proslavo.

Koliko je nedelovnih dni pri rudniku. Veliko se je že pisalo o praznovanju ob delovnih dneh, o znižanju plač in drugo, ni se pa še pisalo, koliko dni v mesecu je dovoljeno rudarjem delati. Glavni udarec za rudarja je to, da je vsak tretji teden ves teden prost. V maju mesecu ga zadene usoda, da bo celo štirinajst dni brez vsakega dela. Vsi delavci pa praznujejo zraven tega še vsako soboto, ker pa bo n. pr. letos padel 1. maj na soboto, se bo še v petek praznovalo. Tako bo veliko delavcev cel mesec naredilo samo deset štihtov in ako računamo kopača, ki je v prvi kategoriji z dnevno plačo 40 dinarjev, bo ta delavec kopač zaslužil cel mesec 400 dinarjev. Odbilo se mu bo od tega za službo še za bolnišico in provizijsko blagajno, ročni in invalidski davek in kaj še vse, tako, da mu ne bo ostalo nič, in to za njegovo večkrat številno družino. Gospodje seveda ne premislijo, kam to vodi.

Hrasnik

Razstava obrtne nadaljevalne šole v prostorih naše deške šole bo otvorjena v nedeljo in se bo lahko ogledala od 10. ure dopoldne do 4. ure popoldne.

Prekmurje

Neverjetno se nam zdi. Mestno gerentstvo v Murki Soboti namerava, kakor smo izvedeli, odpovedati lokal delavski posredovalnici v občinski hiši. Vzrok tega je baje v tem, ker je posredovalnica ukinjena. Ta vest se nam zdi malo verjetna, ker si ne moremo misliti, da bi se gerentki svet tako malo zavedal svojih socialnih dolžnosti. V takem položaju je pač skoro nemogoče misliti na to, da bi občine prevzele vzdrževanje posredovalnice. Kakor se nam zdi ta vest sama na sebi malo verjetna, smo verjeli, da bi bilo to, ako bi imeli od ljudstva izvoljeni občinski odbor, nemogoče.

Občinske revizije. V več občinah goričanskega Prekmurja so se zadnje čase, kakor nam poročajo, vršile revizije občinskega poslovanja. Kakšen je uspeh revizij, nam sicer ni znano; upajmo pa, da je tudi to en korak naprej k normalnim razmeram in da bomo v kratkem tudi v Prekmurju prišli do rednih občinskih odborov in od ljudstva izvoljenih županov. Pristojna oblastva prosimo zato, da čimprej razpišejo tudi v Prekmurju (saj spada tudi to v Jugoslavijo) občinske volitve; vsled neurejenosti in nenormalnih razmer trpi pač samo prebivalstvo.

Romanje na Trsat.

Kakor smo že sporočili, bo Kat. prosvetno društvo na Homcu, p. Radomlje, priredilo 29. in 30. maja t. l. romanje k staroslavni Materi božji na Trsat pri Sušaku (Reki). S tem romanjem bo združen tudi izlet na Jadransko morje.

Sporod je ta-le: Dne 29. maja, t. j. v soboto popoldne ob 2. uri odpelje poseben vlak iz Kamnika. Romanje sprejema in vseh postajah do Metlike. Iz Ljubljane odpelje vlak okrog pol 4. ure. Na Sušak pridemo okrog 4. ure zjutraj v nedeljo 30. maja. Nato gremo takoj po stopnicah na Trsat v cerkev, kjer bomo imeli službo božjo, pridigo, sv. mašo ter pete litanije M. B. Romarji ostanejo lahko do pol 9. ure v cerkvi, da prejmejo svele zakramente. Nato bo pred trsatsko cerkvijo, odkoder je krasen razgled na Reko, Lovrano, Opatijo ter na naše morje, kratko razlaganje vseh naravnih lepot in drugih zanimivosti, ki se vidijo s tega kraja. Okrog pol 10. ure odidemo peš po cesti na Sušak in potem na Reko. Upanje je, da dobimo dovoljenje, da gremo lahko tudi na Reko. Tu si ogledamo mesto, pristanišče ter cerkve, posebno novo cerkev lurske Matere božje. Ob 1. uri se iz Sušaka odpeljemo s posebnim parnikom Jadranske plovitve na Bakar, kjer vidimo divno naravno lepoto, potem mimo Kraljevice na Crikvenico. To je znano morsk letovišče z vilami in morskimi kopališčem. Tu ostanemo nad eno uro. Izletniki si ogledajo kraj. Kogar bo veselilo, se bo lahko šel v morje kopat. Iz Crikvenice se vrnemo z vlakom proti domu. V Ljubljano pridemo v ponedeljek zjutraj.

Na železniško glavno ravnateljstvo in na ministrstvo smo vložili prošnjo za polovično vožnjo in poseben vlak. Upamo, da bo vse ugodno in pravočasno rešeno. Vožnja iz Ljubljane tja in nazaj stane 117 Din 50 par. Po tem lahko vsak približno izračuna, koliko ga bo vlak stal s postaje, na kateri vstopi. Za vožnjo po morju in za vse stroške, ki jih ima društvo, plača vsak udeleženec poleg polovične železniške vožnje še 50 Din.

Vse, ki nameravajo iti, vabimo, da se čimprej prijavijo, nakar jim pošljemo polovičnice in vsa nadaljња navodila. Naslov za prijavitelje: Kat. prosvetno društvo na Homcu, p. Radomlje.

Primorsko

Trnovo pri Ilir. Bistrici. V nedeljo smo pokopali zlatomašnika g. A. Benigarja, ki je umrl nenadoma zadet od kapi. Dosegel je visoko starost 86 let. Bil je blaga, zlata duša in vzoren duhovnik. Študiral je na Reki, potem v Novem mestu, stopil je v samostan v Kostanjevici, toda vsled bolezni izstopil. Nastavljen je bil kot kaplan v stolni cerkvi v Pulju, kjer je bil tudi upravitelj bolnišnice. Potem je služboval v Baderni in je leta 1913. stopil v pokoj in svoja stara leta preživel v rojstnem kraju v Trnovem pri sorodnikih poleg samostana. Zanimivo je, da je svojo zlato mašo opravil čisto na tihem in da nikdar ni nosil čevljev, ampak večinoma hodil bos tudi po zim. Živel je v najbolj skromnih razmerah. — To je hud udarec za samostan, ker so imele šolske sestre vsak dan službo božjo. Pogreb je bil velikanski, ravno tak kot rajnega g. dekana dr. Kržišnika. Pokopal ga je in govoril mu ob grobu gosp. dekan iz Jelšan vprilo tisočere množice. Lepo je bilo in ginljivo, da je vsa duhovščina in ljudstvo opravilo molitve tudi na grobu g. dekana, ki je bil še sedaj par tednov po smrti krasno okrašen. Hvala gospodom pevcem iz Bistrice in ženskem zboru, ki so tako lepo in ginljivo prepevali. Sedaj je v Trnovem, v tej velikanski župniji, samo še g. kaplan. Zanimivo je, da je za župnika Trnovo prabil samo en prosilec. Rajni zlatomašnik naj v svojem rojstnem kraju v miru počiva!

Ljubljansko gledišče

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Cetrtak, 29. aprila: DESETI BRAT. Red B. Petek, 30. aprila: Zaprti. Sobota, 1. maja: BORBA. Izven. Nedelja, 2. maja: PEGICA MOJEGA SRCA. Izven. Ponedeljek, 3. maja: IDIOT. Red A.

Pri nocojšnji predstavi »Desetega brata« igra mesto obolelega g. Danila vlogo Dolga g. Lipah. vlogo graščaka g. Jerman, vlogo zdravnika pa g. Sainc.

Glasba

PEVSKIM ZBOROM, CLANOM ZSPZ V LIKVID.

Podpisani odbor je poslal včlenjenim zborom ljubljanske oblasti okoliščno glede ustanovnega občnega zbora Ljubljanske župe JPS in koncerta, ki je določen na dan 13. junija. Da bo mogoče pravočasno sestaviti spored in pripraviti koncert, pozivamo vse zore, da nemudoma prijavijo svoje sodelovanje v zveznem pevovodji g. Zorku Prelocu, Ljubljana, Narodni dom, in mu sporoče s svojim mnenjem, odnosno željami koncertne skladbe svojega repertoarja, izmed katerih bo artistski ošek izbral dve ali tri točke za nastop. — Tudi naj društva prijavijo svoje delegate za ustanovni občni zbor župe v smislu razposlanega pravilnika. Odbor priskrbi udeležencem občnega zbora in koncerta znižano vožnjo. Prijave na zveznega pevovodjo prištevamo najkasneje tekem enega tedna. — Odbor ZSPZ v likvidaciji in pripravljalni odbor Ljubljanske župe JPS.

* * *

Češka Filharmonija v Pragi se je dne 18. aprila v svojem 20. rednem abonmentskem koncertu poslovala za to sezono od svojih abonmentov. V tem zadnjem koncertu je pod vodstvom mojstra Talicha izvajala med drugim tudi Beethovno VII. simfonijo in pa Straussovo pesnitev »Don Juan«. Znameniti kritik »Narodnih listov« piše o tem koncer-

tu, da je izvedba Beethovne simfonije navdušila vsled krasne izvedbe zlasti v vseh detajlih, ter da je bila Straussova pesnitev »Don Juan« zaigrana z žarnim temperamentom in z omamljivim bleiskom zvoka. Obe te deli bo Češka filharmonija izvajala tudi na svojem ljubljanskem koncertu. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni. P. t. občinstvo opozarjamo, da se vrši koncert definitivno v soboto, dne 8. maja ob pol devetih zvečer.

Narodno železnišarsko glasbeno društvo »Slogac« v Ljubljani je imelo 14. aprila svoj II. redni letni občni zbor. Poročila predsedstva, tajnika in blagajnika ter nadzornega odbora so pokazala, da je društvo v minulem poslovnem letu dobro napredovalo. Društvo ima sedaj pevski zbor (82 mož), godbo na pihala (42 mož), orkester (16 mož) ter salonski orkester (10 mož). Društvo je nastopilo skoraj pri vseh javnih narodnih prireditvah (56 krat, 1 samostojen pevski koncert. Narastek od lanskega leta za okoli 100 odstotkov). Društvo ima 1288 rednih in 161 ustanovnih članov. Kljub velikim težkotam je društvo tudi gospodarsko napredovalo. Člani godbe so dobili nove kroje. Arhiv in inventar sta se pomnožila. V Novem mestu ima društvo dobro uspevajočo podružnico. V odbor društva so bili izvoljeni z malo spremembo skoraj vsi dosedanjí odborniki.

Naše prireditve

Črešnjevec. Da se tudi pri nas gibljemo, nam priča izlet v Slov. Bistrico, katerega smo napravili dne 25. aprila popoldne. Ta dan je naše Bralno društvo priredilo igro »Razvalina življenja« v hotelu »Belgrad«, s katere uspehom smo lahko zadovoljni. Izrekamo tem potom iskreno zahvalo vsem dobrotnikom, za krasne predmete, katere je društvo sprejelo v svrhu licitacije. Na-

Po širnem svetu

Italijanska vlada v obrambo družine.

V nekaterih pokrajinah Italije se je v zadnjih letih zelo razpaslo omejevanje rojstev, kar se v tostvarnih pokrajinskih statistikah zelo jasno odraža. Fašistovska vlada, ki se ji ne more odrekati, da ima mnogo zdravega zmisla za narodno blaginjo, se je odločila, da proti temu zlu energično nastopi. Imenovala je komisijo, kateri je poverila nalogo, da prouči in predlaga v to svrhu primerna upravna in socialno-policijska sredstva. V komisiji so: načelnik policije Crispo Moncada, gen. ravnatelj javnega zdravstva Moser, senator prof. E. Pestalozza, predsednik kasacijskega sodišča prof. Silvio Longhi in večje število znanstvenikov strokovnjakov. Na uvodnem zasedanju komisije je govoril notranji minister Federzoni. Rekel je, da hoče fašistovska vlada z vsemi primernimi sredstvi zaščititi italijansko družino pred degeneracijo in preprečiti, da bi v italijanskem narodu prevladal duh sebičnosti in hedonizma. Fašizem zahteva delavnost in požrtvovalnost, stalno podrejanje individualnih interesov interesom skupnosti. V problemu zdravega, naravnega življenja v družinah in vseh drugih moralnih problemih se zahteve splošne blaginje krijejo z imperativnimi zahtevami katoliške morale. Cvetoča družinska ognjišča so največje bogastvo italijanskega naroda. Končno je minister pozval komisijo, naj pospeši svoje delo in vladi čimprej predloži svoje sklepe.

Ukrajinski škofje umorjeni?

Varšavski listi prinašajo doslej še ne potrjeno vest, da so ukrajinske škofje, ki so se zbrali v kraju Lubnie v sovjetski Ukrajini, v tamšnjem ortodoksnem samostanu na konferenco neznani ljudje napadli in pomorili. Konferenci je predsedoval arhimandrit Zdrau. Med umorjenimi je baje tudi poglavar takozvane nove ukrajinske cerkve Bacivetski. — Ukrajinske oblasti so spočetka vesti v umoru zakrivala. Ko pa je novica prišla na dan in vzbudila med prebivalstvom ogorčenost, so oblasti izjavile, da so morilci iz vrst pristašev stare ortodoksne cerkve, ki so storili umor iz fanatizma. Bivšega priorja samostana v Lubnie so sovjetske oblasti aretirale.

Hinduizem.

Evropejec je mnogokrat zelo težko prav razumeti verske razmere azijskih narodov. Tako se mnogokrat govori o »ver« indijskih Hindov kot določno opredeljeni verski sekti. To je pa čisto napačno. Hinduizem je le velika zbirka sekt in krivih nauk. V tem pogledu je »hinduizem« podoben protestantizmu, le da je še bolj pisan in raztrgan na struje in ločine.

Nedavno je izjavil sloviti voditelj Hindov Swami Vivekananda v javnem predavanju: »Mi Hindi sprejemamo vsako vero; molimo v množah kakor mohamedanci, klanjamo se pred sv. ognjem Zarathustrovih učencev in klečimo pred Kristusovim križem.« — Drug znameniti hindujski pisatelj, P. N. Bose, je rekel: »Hinduizem dovoljuje dalekosežno svobodo v verskem prepričanju, tako da morejo najti izobraženi ljudje, pa naj so že panteisti, monoteisti, agnostiki ali pozitivisti, v bogati literaturi naših dedov luč in vodstvo.«

Meseca decembra 1925 je pisal v časopisu »Bengalee« odlični Hindu Lord Sinha, prvi Indijec, ki je bil imenovan za guvernerja neke indijske pokrajine: »Spadam med tiste, ki se nočejo odreči hinduizmu, najsi tudi me socialna organizacija hinduizma zelo malo briga. Dovolj zgodaj sem spoznal, da je hinduizem

dalje preč. gospodu kaplanu Šolincu iz Slov. Bistrice za njegovo prijazno pomoč, kakor tudi vsem cenjenim obiskovalcem naše prireditve. Dne 9. maja pa bomo igro ponovili doma na Črešnjevcu in sicer na vrtu Pučnikovem po večernicah. Vabimo vse prijatelje naših društev ob blizu in daleč za ta dan na črešnjevske grile!

Slov. Konjice. Kat. izobraž. društvo priredi dne 2. maja ob pol 4 popoldne v prostorih Kat. društv. doma majniško Marijino prireditev s petjem, poklonitev mladine Kraljici maja v deklaracijah in štiridejanki: »Dve materici«. Ker je spored bogat po vsebini, vstopnina pa izredno nizka, vabimo občinstvo k obilni udeležbi.

Naše dijaštvo

Socialno-politični seminar ima danes zvečer točno ob četrtna devet predavanje o kmetijski zbornici. Vsi in točno!

Orel

Orlovska srenja št. Vid nad Ljubljano priredi v nedeljo dne 2. maja t. l. skupni izlet na Šmarno goro, na katerega se vabijo vsi člani in prijatelji orlovstva. Sv. maša bo ob 9. uri, po sv. maši tabor pred cerkvijo. — Srenjski odbor.

Naznanila

Pomočniški zbor brivcev, frizerjev in lasničarjev naznanja svojemu članstvu, da se na dne 1. maja vrši delo do 12. ure popoldne. Obenem poziva članstvo, da se udeležijo izleta na Fužine. Zbirališče od 1. do 2. na vrtu restavracije »Novi svet« ob vsakem vremenu. — Odbor.

dovolj obsežen in širok za vse, ki v Boga verujejo ali pa to vero zavračajo, za vse, ki verujejo v kateregakoli boga ali pa molijo celi pantheon s 33 bogovi.« Potemtakem je hinduizem mešanica vseh mogočih ver in struj brez vseh stalnih, skupnih nauk in načel. Ako hočeš s Hindom razpravljati o kakem nauku njihove filozofije in ga izpodbijati, se ti običajno izmuzne z izjavo: »Pa saj tega ne verujem!«

V Evropi se tudi mnogo pripoveduje o saniasih, indijskih spokornikih. Toda vedeti treba, da število teh čudnih spokornikov in samoučiiteljev trajno pada in zlasti da velika večina Hindov o teh fakirjih govori le s prezirom in noče imeti z njimi nobene verske skupnosti.

Eno skupno versko potezo imajo Hindi: strah. Strah pred božanstvi tvori temelj njihove verske filozofije in miselnosti. Najbolj razširjene med njimi so sledeče verske točke: 1. vera v preseljevanje duš; 2. izogibanje pred občevanjem s tujci in osebami nižjih razredov; 3. izpolnjevanje razrednih predpisov; 4. češčenje Krišue, ki ga nekateri smatrajo za boga, drugi za polboga, še drugi pa za heroja.

Pravi brahmanci, ki se istotako cepijo na mnogoštevilne struje, imajo eno skupno znamenje: enotno molitev, ki se imenuje »Gayatri Maatram«. To molitev, ki je pa nikomur drugemu ne povedo, molijo vsi, pa naj že bodo monoteisti, panteisti, politeisti ali ateisti.

Reforma volivnega reda v Poljski.

Kriza, ki jo preživlja sedaj parlamentarijem v Poljski, je pripravila vse stranke k razmišljanju o reviziji sedanjega volivnega reda. Hočejo zmanjšati število narodnih poslancev. Večinske stranke kakor povsod hočejo ubiti male stranke, zlasti zastopnice narodnih manjšin. Doslej je v poljskem parlamentu 444 poslancev in 111 senatorjev. Ti poslanci so razdeljeni na 22 političnih strank. V ospredju sta dva izpreminjalna načrta, načrt nacionalne demokracije in načrt krščanske demokracije. Prvi reducira število poslancev na 224 in senatorjev na 56. Pri tem hoče prikradati zlasti vzhodne pokrajine. Poleska vojvodina in volinjska so doslej volile 26 poslancev, po novem volivnem redu pa jih dobe le 9. Drugi načrt je izdelala krščanska demokracijska stranka poslanca Bryla. Ta načrt znižuje število poslancev na 320, izmed katerih bi jih 260 volili posamezni volivni okraji, 60 pa bi jih bilo izvoljenih na tzv. državni kandidati listi v drugem skrutinju. Senatorjev bi bilo osemdeset, 65 okrajnih in 15 z državne liste. Volivni okraji bi bile posamezne vojvodine.

Skrzynski hoče 1. maja zopet odstopiti. V varšavskem parlamentu ni mogoče sestaviti druge delazmožne večine. Ostane samo še razpust sejma. Ta korak pomeni pot v temo, če se bodo volitve vršile po dosedanjem volivnem redu. Zato je razumljivo, da se vsa poljska politična javnost bavi s tem problemom.

Prebivalstvo Belgije.

Statistično letno poročilo Belgije prinaša zanimive podatke o ljudskem gibanju. Po številu iz leta 1920. ima Belgija 7.465.782 prebivalcev. Število porodov kaže padajočo tendenco. L. 1890. je bilo letno 175.828 porodov, l. 1924. pa samo 153.138. V calonskem ozemlju je število rojstev padlo močnejše kot v flamski deželi. V provinci Limburg pride na 1000 prebivalcev 30.4 rojstev, v provinci Lüttich pa le 16.1. Število porok je skoro dvojno, namreč 80.088. Istotako je naraslo število zakonskih ločitev L. 1890. je bilo 276 razpodik, l. 1924. pa 2956. 80 odstotkov razporok se je izvršilo v provincih Brabant, Hainaut in Lüttich. — Umrljivost otrok pada. Leta 1923. je umrl 22.242 otrok pod pet let starosti, v letu 1924. samo 14.483.

Gospodarstvo

Konjunktura.

Ljubljana, 28. aprila 1928.

Ker nimamo na razpolago natančne statistike o zaposlenju posameznih strok v obrti in industriji, je težko ugotoviti splošno stanje zaposlenosti v Sloveniji. V naslednjem podajamo iz poslovnih poročil kakor tudi iz drugih virov mal pregled o zaposlenosti industrije v mesecu aprilu 1928.

Ze v teku lanskega leta kakor tudi v prvih mesecih letos je v nekaterih panogah naše industrije prišlo do znatnejših redukcij. Najbolj se občuti redukcija v premogokopni industriji. Manj ugodno je tudi poslovanje v usnjarski industriji kakor tudi v keramični in transportni stroki.

Tudi lesna stroka ne kaže letos prav dobro. Lani se je poslovanje v njej znatno omejilo.

Stavbeno gibanje je mrtvo, kljub malenkostnim znakom izboljšanja. Opekarne imajo veliko zalogo strešnikov, katerih cene so zelo padle, medtem ko se cene zidakov narašajo. Izvoz opeke v Grčijo ni velik.

Najbolje uspeva tekstilna stroka, ki zaznamuje še vedno razširjevanje obratovanja. Zabeležiti je tudi polagoma tendenco k ustanavljanju novih obratov. V tem oziru prednjači Maribor, kjer se tekstilna industrija najugodnejše razvija.

V kemični stroki je bilo več redukcij. Papirna in kovinska industrija ste srednje zaposleni.

Zaposlenost grafične stroke je v splošnem zadovoljiva.

Iz gibanja v trgovinskem katastru je posneti, da je prirastek novih obratov zelo majhen, dočim je v obrtnem katastru zbornice za trgovino, obrt in industrijo prirastek normalen. Zlasti je več odjav kakor prijav bilo v prvem četrtletju 1928 v lesni stroki, kar kaže, da se položaj lesne stroke ne izboljšuje.

V zvezi s poslovno stagnacijo so tudi izpremembe na denarnem in efektivnem trgu. Dočim je za dobo splošnega dviga gospodarstva značilno, da publika kupuje predvsem delniče industrijskih, trgovskih in tudi bančnih podjetij, je sedaj pozornost publike obrnjena predvsem na papirje s stalnim obrestovanjem, kakor so pri nas v prvi vrsti državni papirji. Tako se da tudi razlagati dvig naših državnih papirjev predvsem vodilnega, t. j. vojne odškodnine, ki je prišla že daleč nad 300 in, kakor vse kaže, gibanje še ni pri kraju. Belgrad je sedaj v presojanju vojne odškodnine vedno capljaj za Zagrebom.

Zaradi zanimanja publike za državne papirje je pa treba tudi pomisliti, da se pri nas vedno bolj ustvarja domač trg kapitala, kar bi prišlo v poštev pri eventualnih notranjih državnih posojilih. Tako je n. pr. tudi v Nemčiji, kjer postaja n. pr. notranji trg kapitala vedno močnejši, ker iščejo pač »osvobodilni« kapitali (in sicer osvobodilni zaradi splošne stagnacije, ker so se odtegnili produktivnemu delu v industriji in trgovini) plodonosne naložbe, kar bi jim sedaj v danem momentu predvsem dali stalno obrestovani papirji.

Od česa je odvisen uspeh velesejma? Doseganje delo na tem polju je pokazalo, da uspeh velesejma ni odvisen toliko od razširjenosti dela samega, temveč od psihološkega priliva na kupca. »Prodajati« in sicer v pomenu pridobivati si z udeležbo na velesejmu čimdalje večji krog odjemalcev, to je glavni cilj velesejma, ne samo razstava in trenutni uspehi. Velesejem mora biti most med produkcijo in konsumom. Redno vsako leto obiskuje velesejem večina naših trgovcev in

prodajalcev, a to so pravi odjemalci proizvedenih in engrosistov. Zato morejo biti trdke, ki bodo razstavile na VI. Ljubljanskem vzorčnem velesejmu od 26. junija do 5. julija 1928, že danes si-gurne uspeha.

Elektrifikacija Slovenije. V članku »Elektrifikacija sveta« z dne 15. t. m. smo cenili celokupno oddajo električnega toka v Sloveniji na leto 150 milijonov kilovatih ur. Ta cenitev pa je znatno prenizka. Za dokaz navajamo podatke o oddaji elektrarne Fale. Leta 1923. je znašala oddaja 102,785.000 kilovatih ur, leta 1924. je narasla na 180,716.000 ur, lani pa je dosegla, kakor nam javlja elektrarna 139,247.000 kilovatih ur. Oddaja vseh elektrarn se giblje okoli 175 milijonov kilovatih ur na leto, tako da odpade na 1 prebivalca ca. 170 kilovatih ur letno. V primerjavi z drugimi državami je oddaja toka relativno v Sloveniji večja kakor n. pr. v Franciji, Nemčiji, Italiji in Angliji.

Trgovinska pogodba s Madžarsko. Na zadnji seji naše in madžarske delegacije za trgovinsko pogodbo je bil vzet za podlago naš projekt trgovinske pogodbe. Diskusija se je že začela. Za časa pravoslavni velikončni praznikov bo odpoštovala nadzarska delegacija v Budimpešto.

Is sarajevske Trgovske in obrtniške zbornice. Dne 22. t. m. se je vršila plenarna seja Trgovske in obrtniške zbornice v Sarajevu, kjer so razpravljali o protidržavnem zakonu, o reformi konkurnega postopanja in o zvišanju kreditov podružnični Državne hipotekarne banke. Protestirali so tudi proti centralizaciji državnih dobav v Belgradu. Zbornica bo s prebitkom kupila lastno hišo.

Gibanje zadrugištva v 1. četrtletju 1928. V 1. četrtletju 1928 je bilo v zadrugi register vpisano 17 zadrug (zadnje četrtletje lani 22), izbrisano pa 8 zadrug (v zadnjem četrtletju lani 5). Prirastek znaša 9 napram 17. Konkurz je bil razglašen 1 (v zadnjem četrtletju lani tudi 1).

Produkcija konoplje. Lani je producirala naša država 350.000 ton konoplje (1924. 1. 253.000 ton, 1923. 1. 166.000 ton, 1922. 1. 217.000 ton, 1921. 1. 212.000 ton). Največji producent konoplje je Rusija, lani 5,612.000 ton (pred vojno 3,244.000 ton), nato sledi: Italija: lani 1,170.000 ton (pred vojno 835.000 ton), Jugoslavija, Poljska (lani 269.000 ton) in Koreja (200.000 ton).

Borza

Dne 28. aprila 1928.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.515—13.555 (13.515—13.555), Italija 227.46—228.68 (227.40—228.60), London 275.91—277.11 (275.975—277.175), New York 56.62—56.92 (56.624—56.924), Pariz 189—191 (188.86—190.86), Praga 108.07—109.07 (108.10—109.10), Dunaj 8.0074—8.0474 (8.0065—8.04563), Curih 10.95625—10.98625 (10.95548—10.98548).

Curih. Belgrad 9.1125 (9.12), Budimpešta 72.425 (72.40), Berlin 123.125 (123.20), Italija 20.77 (20.75), London 25.155 (25.16225), New York 517.25 (517.25), Pariz 17.16 (17.275), Praga 15.335 (15.32), Dunaj 73 (73), Bukarešt 2.0025 (2.025), Sofija 3.74 (3.75), Amsterdam 207.95 (207.45), Bruselj 13.325 (16.675), Kopenhagen 135.40 (135.875), Stockholm 138.525 (138.55), Oslo 111.15 (111.70), Madrid 74.975 (74.55), Atene 6.435 (6.525).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.4475, Kodanj 185.30, London 34.37, Milan 28.36, New York 706.55, Pariz 23.455, Varšava 69.50. Valute: dolarji 706.50 francoski frank 23.45, lira 28.32, dinar 12.42, čehoslovaška krona 20.905.

Praga. Devize: Lira 135.05, Zagreb 59.40, Pariz 111.925, London 164.075, New York 38.70.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7% invest. posoj. 77.50 den., vojna odškodnina 325 bl., zastavni listi 20—22, kom. zadolžnice 20—22, zaklj. 20, Ljublj. kreditna 175 den., Merkantilna 102—104, Prašedion 865 den., Slavenska 49 den., Kred. zavod 165—175, Strojne 93 bl., Vevče 100 den., Stavbna 50—60, Sešir 110 den., Celjska 192—192, zaklj. 192.

Zagreb. 7% invest. posoj. 77—78, agrari 48—47, vojna odškodnina 318—318.75, ult. maj 321—322, Hrv. esk. 104.50—105, Kred. 108—110, Hipobanka 60—61, Jugobanka 97.50—98.50, Prašedion 870—875, Ljublj. kreditna 175 den., Slavenska 50 bl., Srpska 133 den., Eksploatacija 25 bl., 4500, Zem. Bos. 135—145, Narodna 250—300, Nihag 30 bl., Gutmann 260—270, Slavex 145 bl., Slavonija 41—42, Trbovlje 355—365, Vevče 100 den.

Dunaj. Podon-savaka-jadr. 774.500, Zivno 740.000, Alpine 244.000, Greinitz 120.500, Trbovlje 459.000, Leykam 181.500, Hipobanka 71.500, Avstrijske tvornice za dušik 220.000, Slavex 176.000, Slavonija 46.200.

Blago.

Ljubljana. Les: Bukovj plohi, napolnihi, 40—80 mm, od 2—5 m, neobrobjeni, fco meja 550 bl., borove deske, 20 mm močne, monte, od 14 cm šir. naprej fco meja 500 bl., brstovi plohi od 80—130 mm močni, od 2.50 m dolžine naprej, od 20 cm širine naprej, fco meja 1100 bl. — Zito in poljski pridelki: Pšenica, 76-77 kg, fco vag. slov. post. 335 bl., koruza, par. Postojna tr. 175 bl., koruza inzulanka, fco vag. Ljubljana 202 bl., koruza, fco vag. baška post. 137.50 bl., oves rešetani, fco Novi Sad par. 175 bl., ajda, fco vag. slov. post. 200 bl., proso rumeno, fco vag. slov. p. 210 bl., rž, fco vag. slov. post. 210 bl., otrobi drobni, fco vag. slov. post. 125 bl., fižol prepelčar, fco slov. post. 270 den., fižol mešanec, fco slov. post. 150 bl., krompir beli, fco slov. post. 60 bl. — Seno, slama: Seno v balah, polsladko, fco vag. slov. post. 60 den.

Sport

DUNAJSKI AMATEUR-SPORTVEREIN V LJUBLJANI

Dne 1. in 2. maja na igrišču Ilirije. — Največja senzacija letošnje nogometne sezone.

V soboto in nedeljo igra profesionalno nogometno moštvo dunajskega Amateura SV, danes najboljše nogometno moštvo na kontinentu, dve tekni v Ljubljani. Prvi dan igra z SK Ilirijo, za drugi dan bo skušala Ilirija sestaviti močen kombiniran team.

Amaterji so moštvo tako izredne kvalitete, da imajo danes v Evropi (izven Angleške) le dva ali tri približno enakovredne protivnike; med te je šteti praška klub Sparta in Slavijo, dočim je vodeči mažarski klub FTC v Budimpešti preteklo soboto zgrbil proti Amaterjem 0 : 4. Nemški listi označujejo Amaterje povodom njih zadnje turnee v Nemčiji za moštvo, ki igra najboljši nogomet na svetu; sedanega nemškega prvaka Bayern (Monakovo) so porazili z 4 : 0, Wacker, bivši nemški prvak, je zgrbil 0 : 3, mestna reprezentanca Kolna celo 0 : 6. Amaterji imajo avstrijsko državno prvenstvo (prvenstvo profesionalne lige Dunaja) za leto 1924—25, že sedaj so sigurni tudi prvenstva za 1925—26.

V Ljubljani morajo Amaterji nastopiti s kompletnim prvim moštvom. Za naš nogomet ima gostovanje tega znamenitega moštva v veliki meri propagandni pomen, kajti Amaterji dajo lahko najboljše, kar more nuditi današnji moderni nogomet. Njih nastop postane lahko za naš nogomet enako epohalnega pomena kakor pred vojno gostovanje znamenite praške Slavije.

Ker je računati v soboto in nedeljo na rekorden poset in na preobličje dnevnih blagajen na igrišču, je priredila Ilirija pri trvdah J. Gorec, Dunajska cesta, in v drogeriji Kane, Zidovska ulica, predprodajo vstopnic. Dobivajo se v predprodaji sedeži in navadna stojišča, dočim se bodo članske in dijaške karte izdajale le pri dnevnih blagajnah. Z ozirom na veliko denarno obveznost, s katero je spojeno gostovanje Amaterjev, je morala uprava Ilirije cene nekoliko zvišati. Znižane dijaške vstopnice se bodo izdajale v interesu sporta tudi aktivnim igračem vseh klubov proti predložitvi posadvezne izkaznice.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani, dne 28. aprila 1928.

Višina barometra 508.8 mm

Opazovanja	Barometer	Toplota v C°	Rel. vlaga v %	Vetar in brzina v m	Oblačnost 0—10	Vrsta padavin		V Ljubljani je
						ob opazovanju	v mm do 7h	
Ljubljana (dvorec)	7	762.0	10.0	91	mirno	10	dež 0.3	povprečni barometer nižji ko včeraj za 0.1 mm.
	8	761.9	10.9	87	SW 0.5	10		
	14	760.3	16.2	54	NNW 4	9		
	21	761.9	11.3	70	WSW 1	1		
Zagreb	8	761.7	12.0	88	SW 3	10	dež 0.1	
Belgrad	8	760.5	13.0	82	W 3	10	dež, nevihta	
Sarajevo	7	761.6	12.0	57	mirno	7	0	
Skopje	7	760.5	16.0	38	NW 1.5	0	0	
Dubrovnik	7	762.4	14.0	73	mirno	3	0	
Praga	7	763.6	5.0	—	mirno	10	megla	

Barometer je reduciran na morsk gladino. — Visoki zračni tlak (barometer nad 765 mm) prinaša navadno lepo, nizki (pod 755 mm) pa padavinsko vreme. Barometer v mejah od 755 do 765 mm naznanja v glavnem spremenljivo vreme.

Nova križarska vojska otrok.

Francoski pisatelj Henry Bordeaux.

Prevedla K. H.

Stezič je ozka in stroj je le težko naravnati nazaj. V neredu in med krikom in vikom se umikajo. Osem žensk, ki so natlačene v mlinarjevem vozu, se zelo boji, da jih ne prevrnejo. Rondonazovka prosi glasno Boga in Devico Marijo in svetega Kristofa, ki je še poseben priprošnjik proti nezgodam in nesrečam. Kljub pomanjkanju prostora se jim slednjič, napol jih noseč, posreči, obrniti vozove in zdaj se znova zvrste kot preje: spredaj Tomaž, ki je za vodnika; Pernuška sedi na muli, ki jo vodi Andrej; učitelj in župnik, ki se še nadalje prerokata, potem vsa vas, vlačec se peš, sedeč na oslih ali mulah ali na klopih vozov vsake vrste in nazadnje Fontanette, ki še ni imel prilike, da bi zvonil s svojim kravjim zvonom v znamenje veselja, ker še ni našel svojega sina, pogumnega Janeza Baptista, ki je imel o svečnici šest let. In petnajst ujetnikov, ki so jih odkrili v skednju, večajo, dobro zavarovani z vseh strani, sprejeto in pa še dve ali tri osebe, ki jih goni naprej njih naravna radovednost; med njimi je tudi kmetica, ki je na Lipetovo besedo razdelila med križarje svoje mleko, ne da bi obdržala zase eno samo skodelico; z leskovo vejo poganja pred seboj svojo najboljšo kravo, sivko, svojo ljubljanko, od katere se nikoli ne loči.

»Kadar vas ta mali pogleda,« pripoveduje materam, »takole v belino oči, vam kar kri zavre. Svojega Boga nosi pri sebi, kakor duhovnik, ki gre k umirajočemu. Razdelila sem mu vse svoje mleko, tudi sivkino. Dosti denarja sem s tem izgubila. Če mi verjamete ali ne: prav rada sem ga izgubila.«

Zdaj hočejo prekoračiti Lanslebourg, ki se razprostira ob bregovih Arca, in četa se naravna proti mostu: za njim se pričnajo vijuge, v katerih se

dviga cesta na prelaz in mimo zavetišča doseže Suzo. Toda danes je v vasi semenj in cesto je zagodilo dolinsko prebivalstvo, ki je prišlo iz vseh vasi od Bonnevala do Bramansa in iz drugih dolin, tja do doline Arves, in živina, ki so jo pripeljali s seboj in pa trgovci s štanti. Tomaž si s svojim glasom in s pestmi ulira pot.

»Kaj pomeni ta procesija? Vodiš li izseljencele«

»Mi smo iz Avrieuxa.«

»Avrieux gre torej v boj?«

»Avrieux išče svoje otroke.«

Pripovedujejo vso zgodbo. In novica preleti v hipu Lanslebourg od konca do kraja. Pod vodstvom mladega dečka, ki mu je ime Lipe in čigar čudežev ni moči prešteti, koraka v tej uri na stotine, na tisoče otrok iz Avrieuxa, iz Villardura, iz Modane in Svetega Mihaela in St. Janža Mauriennskega in prav iz Chambérya, preko gore v Rim, da obiščejo papeža. To je čudovita stvar, kakršna se ni videla še nikoli. Poslanec iz tega kraja, ki je obiskal svoje volivce, izjavi, da bo brez odloga vložil interpelacijo na vlado radi teh klerikalnih spletk. Žene prihajajo iz hiš, možje zapuščajo semenj. In sprevod je dolg, od Tomaža do Fontanette, zvonarja.

»Pojdimo za njimi! Spremljajmo jih! Svojih bratov ne smemo zapustiti v nesreči.«

Rečeno, storjeno. Zapuste kuhinjo in barantije in se uvrste v sprevod. Radi večje varnosti vzamejo tudi živino s seboj, koze, ovce, krave in teleta in pse, katerih niso klicali in ki veselo lajajo. Vasi se spoznajo po čepicah kmetic: one iz Arvesa imajo nizke čepice; one iz Vallouresa in Valmeinierja jo imajo razprostrto, da jih obdaja kot nebeška glorijska. Sem pa tje se vidi tudi kakšna avba iz Tarentaisa in na čelu se svetijo lične zlate luske. Koliko jih je zdaj? Pri odhodu iz Avrieuxa jih ni bilo niti sto petdeset. Toda sprevod se je večal kot voda hudournika, kadar se topi sneg na gorah. Pri odhodu iz Lanslebourga jih je že pet ali šest sto in več kot tisoč gotovo, če všte-

jemo tudi živino, ne izvemši sivke.

Stotnja vojakov-planinskih lovcev, ki mora čez prelaz, da pride na malo Turo ali kam drugam — saj niso povedali svojih namenov — je dosegla konec sprevoda.

»Na desno, na desno, umaknite se na desno!« zakazuje poveljnik, da bi mogli mimo.

Nemogoče jih je spustiti mimo. Preveč je ljudi in preveč je živine, preveč voz, preveč drobiža, preveč pijancev s semnja, ki se zibljejo sem in tja in zavzemajo prostor zdaj na eni, zdaj na drugi strani, ne da bi mogli reči, na kateri so rajši. Utrujena od boja se stotnja uda in ne skuša več prehiteti te brezkončne vrste, ki se dviga po vijugah.

Zdaj jih dohiti avtomobil. S trobilom in sireno, posamezno ali skupaj, skuša zaman postati gospodar. In svojat obvesti zasmehljivo šoferja:

»Zaman godete. To je tako, kot bi peli Naprej za stavo pa napevu Luna sije.«

»Toda saj hočemo samo mimo.«

»Lahko izrabite svoje godalo in niti enega človeka ne boste prehiteli.«

»Tak, za zlomka, kaj pa je vendar?«

»Vsa dolina je na poti.«

Drug avtomobil se skoraj zadene ob prvega in oba šoferja se obkladata s psokami. Tudi tretji še pride, ki se mora pravtako ustaviti; pravtako četrti in zdaj je tu celo avtobus, ki piha in piše kot potujoč grom; on prevaža ljudi preko Mont Cenisa, od Modane do sladke Suze.

»Umaknite se, umaknite se, drugače bomo vse zdrobili.«

»Nikogar ne boste pomečkali in lepo boste šli v vrsti kljub vsemu vašemu šundru in vsemu dimu, ki se kadil za vami.«

In sprevod zavzema zdaj že celi dve vijugli ceste, tako da oni, ki so spredaj, lahko preštevajo pod seboj one, ki so pri zadnjem delu, in vidijo motorje in bajonete, ki se blešče v solčnih žarkih.

Priporočamo »Mohorjeve knjižnice« na Prevaljah: 4. zv. Križev pot. Roman. 5. zv. Knez Serebrjeni, roman. 6. zv. Zadržna na grmadi, povest. 7. zv. Otoški postredek, povest. — Cene so v Mladiki. — KOL.

Mineralno in blaino kopališče **DARUVAR**

Radioaktivni topli vrelci 38-50° C.

Najuspešnejše zdravljenje: ženskih bolezni, reumatizma, podra, išiasa, slabokrvnosti in splošne slabosti.

Celo leto odprto!
Prijetno letovišče!
Ugodne železniške zveze!
Zelo zmerno cene!

Izven glavne sezone znaten popust!
Zahtevajte prospekt od ravnateljstva kopališča.

UČENCA

poštenih staršev s potrebno šolsko izobrazbo, ki ima veselje za trgovino z mešanim blagom, pridelki, takoj sprejemem. - Naslov v upravi lista pod števil. 2847.

Hlapec oženjen, pošten, trezen, vajen pri konjih in splošno za vsako delo, išče službo, odnosno dela. - Ponudbe upravi lista pod št. »Trezen« št. 2849.

POZOR!

Zaslужek za GOSPE!
Tovarna za zavese, čipke in preproge »Stora« d. d. v št. Vidu nad Ljubljano daje čipke v nadveženje na dom. Gospe, ki se za to delo zanimajo ter razpolagajo s šivalnim strojem, naj se izvolijo zglasiti v naši tovarni med 8. in 16. uro, razen sobote in nedelje. Auto-vožnja Ljubljana—Št. Vid se povrne!

Čevljar. pomočnika

za fina zbita in šivana dela, sprejemem takoj. — JANKO KOS, Tržaška c. (Stan in dom). 2897

PRODAJALCO

samostojno moč, galanter. stroke, sprejemem takoj, pod ugodn. pogoji. Zglasiti se je pri Jug. strok. zvezi v Ljubljani, Stari trg št. 2. 2898

Poravnajte naročnino!

POTUJOČE ZASTOPNIKE

brez kapitala in strokovnega znanja, iščem takoj v vsakem mestu. Ponudbe pod št. »Maribor in pošten« št. 2880 na upravo.

Išče se izurjena STENOPIPISTINJA, ki obvlada perfektno slovenščino in srbohrvaščino ter nemščino v govoru in pisavi, ki zna nemško stenografijo ter je absolvirala trgovsko šolo Lastnoročno pisane ponudbe v slovi, in nemškem jeziku, plačljive zahteve in curriculum vitae je poslati pod št. »Izurjena stenotipistinja« št. 2903 na upravo lista.

Sprejme se k srednji družini POSTREZNICA, ki zna tudi nekoliko kuhati; plača po dogovoru. Naslov v upravi lista: 2892.

STANOVANJE

primerno za vpokojenega duhovnika blizu župne cerkve, se odda. Pojasnila daje župnik v Sostrem, p. Hrušica pri Ljubljani.

Najvišji zaslužek

nudi zastopnikom, agentom itd. prvovrstna trdka. Ponudbe, podpre s spričevalom o neoporečnosti, naj se pošljejo na upravo lista pod št. »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 512« na »PUBLICITAS« d. d., Zagreb, Gunduličeva 11. 1818

Visok zaslužek

nudimo prodajalcem prvovrstnih srečk na obroke. Kavcije zmožni agili zastopniki naj se javijo v upravi »Slovenca« pod: »Bančni zavod«. 2722

JEDILNA SOBA

oprava iz trdega lesa, kredenca, velika miza, 10 stolov, vsled pomankanja prostora naprodaj za 2000.— Din. Anton Dornič, izdelovalec orgel, Radovljica, Slovenija.

Opremljena, PROSTORNA SOBA

s posebn. vhodom, elektr. luč, se odda solidnemu gospodu. Ljubljana VII, Gasilska cesta 3. 2889

IZGUBILA SE JE

PSICA volje pasme, ki sliči na ime »Eda«. Odda naj se na Sv. Petra cesti št. 59. 2891

BUKOVO OGLJE

Kupim proti takojšnji plači vsako množino vilnega, suhega oglja; isto tako suha bukova drva. Franc Kamblj, Ljubljana, Poljanska cesta št. 18.

Stanovnijska HIŠA

v okolici CELJA ob glav. cesti z vpeljano trgovino, pripravnosti za večji industrijski obrat, se ponudi prodaja. Ponudbe na Realitetno posredovalstvo Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta 28-IL

Vsled nenadnega obolenja najemnika se takoj odda pod ugodnimi pogoji ZDRAVILIŠKA RESTAVRACIJA v Dol. Toplicah. Interesenti naj pošljejo ponudbe na ravnateljstvo imenovanih toplic ali pa se osebno oglasijo istotam.

SREBERNE KRONE

goldinarje, zlati denar, kupuje po najvišji ceni ceni URBANC - Narodni dom, Maribor. 2858

Suha in zdrava bukova drva dobavljajo po zelo nizki ceni D. ČEBIN

Wolfova ul. 1/II., tel. 56.

NOVE ORGLE

prospektne piščali, nove registre, elektr. ventilatorje in vsa popravila orgel izvršuje strokovno v lastni delavnici po nizki ceni Anton DERNIČ, izdelovalec orgel, Radovljica (Slovenija). 2743

TOVARNI-AUTO

1 in pol tonski, znamke »FIAT« v najboljšem stanju, poceni napredaj. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 2674.

OPALOGRAF

rabljen, 22 x 18, kupim. Naslov v upravi št. 2822.

Kolesa Peugeot

BICIKLI v kvaliteti in ceni brezkonkurenčni. LAHKI MOTOCIKLI

1 1/2 HP, Din 6975.— 2 1/2 HP, Din 12250.— Izdelki staro znane svetovne znamke. — Dobava promptna od glav. založbe:

O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11. Samoprodaja se odda za razne kraje Slovenije pod ugodnimi pogoji.

Klobuke, perilo, sandale, majice, dežne plašče, dežnike, čevlje itd.

nudi po konkurenčni ceni

JAKOB LAH, MARIBOR, samo GLAVNI TRG 2.

Oton Fasan
maturant II. drž. real. gimnazije

Potrži globoke žalosti naznanjamo, da je naš ljubi sin oziroma brat, gospod

dne 28. aprila, prejemši sv. zakramente, v zdravilišču na Golniku izdihnil svojo blago dušo.

Pogreb se bo vršil dne 30. aprila ob 14 iz mrtvašnice na pokopališču v Križah pri Trzinu.

Ljubljana, dne 28. aprila 1926.

Zalujoča rodbina ing. FASAN.

Zdravje je pol bogastva!

Za uspešno duševno in telesno delo, ter za uspeh v življenju sploh je človeku predpogoj telesno zadovoljstvo.

Ne mučite svoje telo pri vsakem koraku s trdim usnjatimi petami, ker one povzročajo močne potresljaje.

Nosite tudi Vi

Palma-kaučuk podplate in pete.

Vi se potem ne bodele hoteli nikakor več odreči ugodnemu in elastičnemu koraku.

Palma-kaučuk pete so trikrat tako trpežne in še ceneje kot usnje.

Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana trdka 18 novih dvokoles ali otroških vozčkov v letošnjem letu, dobi za nagrado novo dvokolo, kompletno z angliško pnevmatiko ali otroški športni vozček. Zadržite cenik. Prodaja na obroke. Največje skladišče dvokoles, otroških vozčkov in pnevmatik.

Tovarna dvokoles in otroških vozčkov Ljubljana, Karlova c. 4

V Srem, Mitrovici se prodaja ali da v najem lesno skladišče

s hišo za stanovanje, velikimi šupami in skladiščem za prejemanje blaga. Leži na obali Save, in je prikladno za vsako trgovino. — Posel je dobro uveden — veliko število stalnih odjemalcev! — Odda se radi bolezn. — Vprašanja na: DRVARA M. MAISATZ, Sremska Mitrovica. 2845

TOVARNA POHIŠTVA
A. AMANN - TRŽIČ
špecialni obrat za fino in elegantno **POHIŠTVO**

Zahvala.

V težkih dneh, ko je Vsemogočni poklical v Sebi našo preljubljeno in srčno dobro mamico, gospo

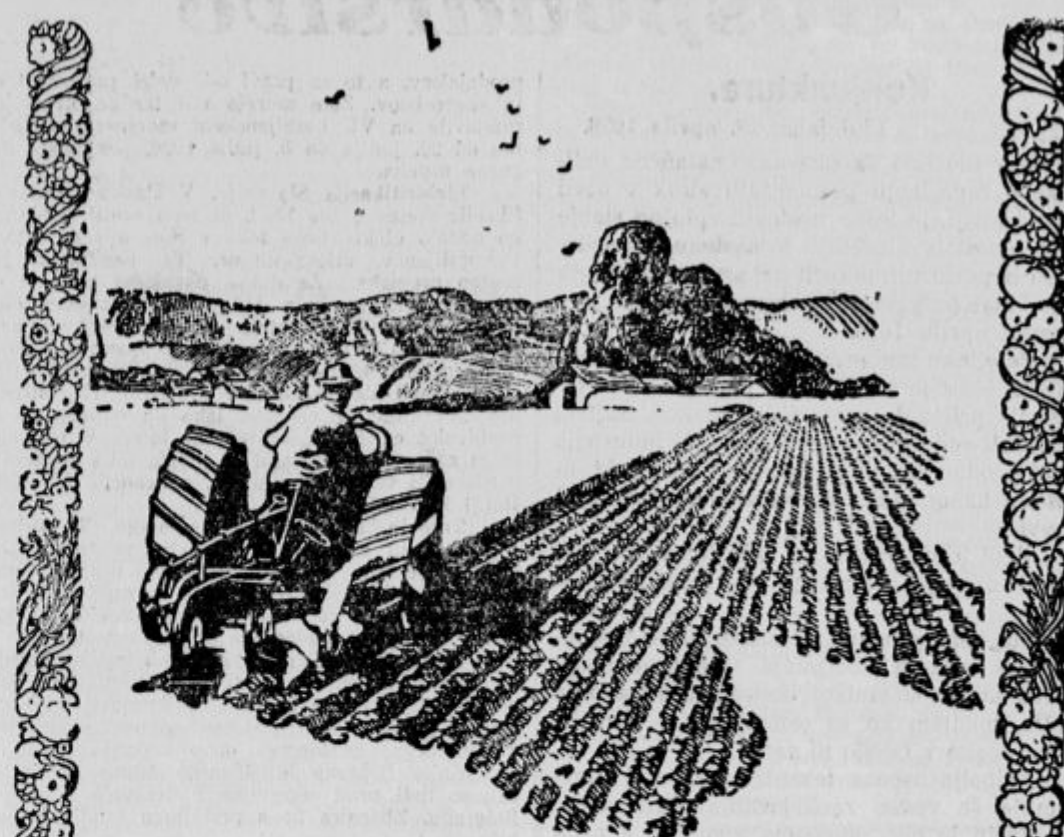
Marijo Kramer

došlo nam je toliko odkritosrčnega sožalja, da se ne moremo vsakemu posebej zahvaliti. Zato izrekamo tem potom vsem svojo najtoplejšo zahvalo. Prav posebno se pa čutimo dolžne izreči srčno zahvalo preč. g. župniku Jodl-nu iz Polzele in domačima č. gg. kaplanoma Zmavcu in Radanoviču, dalje cenj. članom gasilnega društva in gostilničarskemu društvu ter slednjič vsem dragim prijateljem in znancem, ki so v tako obilnem številu prihiteli izkazati zadnjo čast nepozabljeni pokojnici. Globoko zahvalo pa moramo izreči g. zdravniku dr. Ješterle za njegov neumorni trud ob priliki bolezni in g. Roškarjevi za vso skrb in postrežbo v hudi bolezni blagopokojnice.

Vsem še enkrat najprisrčnejša zahvala in Bog plačaj!

Trbovlje, dne 26. aprila 1926.

Zalujoča rodbina Kramer.

Da dosežete čim obilnejšo žetev

je potrebno opravljanje poljskih del le pod kar najugodnejšimi pogoji; izbrati se morajo kratke in minljive ure v polnem obsegu.

Fordson-aktor ne dopušča, da potече ena sama minuta brez koristi. Vedno je pripravljen za delo; deluje hitro in dobro.

Kmetovalci! Hočete prihraniti na času, denarju in delu, zmanjšati Vaše stroške, zasigurati si bogato žetev, tedaj si naročite

Fordson

traktor. Kupili boste, najboljši traktor po najnižji ceni.

Din 37.500.—

Sprememba cene brez predhodnega obvestila pridržana.

Cena franko Rakek.

Ford

Ford Motor Company

Fordson traktor, z jermensko ploščo opremljen, al ži tud. kot prvovrsten stabilen proizvod. Jalec sile.

Obiščite še danes enega naših mnogoštevilnih zastopnikov v deželi.

Najcenejš v r za nakup moških, fantovskih in otroških oblek, površnikov, dežnih plaščev in drugih oblačil je in ostane edinele Detajlna trgovina
KONFEKCIJSKE TOVARNE FRAN DERENDA & CIE
v Ljubljani, Erjavčeva cesta 2 in Gradišče št. 4
Predno kupite, prepričajte se o nizkih cenah naše trgovine!

Em. Fischer

ZAGREB, Sodniška ul. 3
Jurkovičeva ulica št. 6

dobavlja privatnikom dvokolesa, dele za dva kolesa, šivalne stroje, ter nokometne žoge, tehnične potrebščine po najnižjih cenah športnega društva, mehaniki in obrtniki-dobe popust. — Zahtevajte brezplačni ilustrirani katalog.

Naprodaj v Radečah pri Zidanem mostu po zelo nizki ceni enonadstropna **HIŠA** (event. tudi s pohištvo), z večjim vrtom. Samo pisemne ponudbe pod št. »Ugodnostni nakup« 2788 na upravo »Slovenca«.

Priporočajo se naslednje mariborske trgovine:

Stavbno podjetje ACCETTO & drugovi družba z o. z. Maribor, Frančiškova ul.	Jaš & Lesjak spec. trgovina živil MARIBOR Ulica X. oktobra št. 2	Drago Rosina galanterija, parfumerija vzvar. in pletarsko blago Maribor, Vetrinjska 26
Josip Brandl Izdelovalnica orgel in klavirjev, MARIBOR Strožmayerjeva ulica	Ivan Lorber slikar MARIBOR Vetrinjska ulica št. 5	A. Sprager elektr. podjetje Maribor, Kopitarjeva ul. 12
Anton Breclj trgovina z lesom in premogom MARIBOR, Koroška c. 19	M. Ošlag trgovina usnja in čevljarški potrebščin Maribor, Glavni trg 17	Ivan Staudinger pohištvo in sobno mizarstvo Maribor, Soška ulica št. 5
DIVJAK & GUSTINČIČ trgovina dvokoles in mehanika delavnica MARIBOR, Glavni trg 17 Tattenbachova 14	I. POSCH specijalna trgovina — Solidna postrežba — MARIBOR, Koroška c. 20	MAKS USSAR stavbeno in galanterijsko kleparstvo, instalacije Maribor, Gregorčičeva 17
FOTO-JAPELI lepa slike Maribor, Aleksandrova 35/III	Jos. Povodnik dnevno sveže ribe prvov. dalmatinska vina Maribor, Vojkoviška 4-6	WAGNER foto-ateljé MARIBOR Slovenska ulica 4
Karel Jarh trgovina z lesom in premogom Maribor, Gregorčičeva 1	Ferd. Rogatsch cementni izdelki in gradbeni material Maribor, Frančiškova 17	Podružnica Slovenčeve uprave MARIBOR, Koroška c. 1

AMERICAN MOTORS LTD.

ZASTOPSTVO ZA SLOVENIJO:

Donajska cesta 9. — Telefon 477 — Telegr. „AMOT“